

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

DIRVA

Nr. 109

Rugsėjis-Sept. 21, 1960

Cleveland, Ohio

Jungtinės Tautos išreiškė pasitikėjimą Hammarskjöldui

Komunistiniam blokui buvo suduotas smūgis nepaprastoje Jungtinių Tautų plenumo sesijoje, kai buvo priimta Azijos ir Afrikos tautų jungtinė rezoliucija, kuria išreikštas pasitikėjimas generaliniam sekretoriui Hammarskjöldui ir priimtas nutarimas, kad jokia valstybė neturi teisės teikti Kongui ginklų ir karinio personalo, jeigu to nepareikalavo Jungt. Tautų generalinis sekretoriatas, siekdamas įgyvendinti Saugumo Tarybos rezoliucijas.

Sovietai pradžioje buvo bandę JAV reikalavimu sušauktą nepaprastą JT plenumo sesiją sukludyti, reikalaujant, kad Kongo klausimas būtų perduotas reguliariajai plenumo sesijai. Tam manevrui nepasisekė, jie smarkiai puolė gen. sekret. Hammarskjöldą, kad jis, "tarnaudamas imperialistams", nepildys Saugumo Tarybos pagrindinės rezoliucijos, ir dėlto Konge kilusi ūkinė dezorganizacija, politinis chaosas, privedęs prie "legalios vyriausybės ir parlamento pašalinimo".

Tie kaltinimai buvo įtraukti į sovietų pasiūlytą

rezoliuciją, tačiau, nepaprastajai plenumo sesijai priėmus Afro-Azijos tautų rezoliuciją, sovietai nereikalavo, kad dėl jų pasiūlymo būtų balsuojama.

Sovietija oficialiai paskelbė, kad laikinai atitraukianti savo diplomatinę misiją iš Kongo, tačiau ateityje palaikysianti su Kongu draugiškus santykius. Maskvos paskelbtame komunikate pareiškama, jog ji tai daranti dėlto, kad teisėtoji Kongo vyriausybė esanti nušalinta ir ten sukurtas "užsieniečiams klusnus marionetinis režimas". Panašiais žodžiais savo diplomatinės misijos atšaukimą paskelbė ir Čekoslovakija.

Kartu su diplomatinėmis misijomis iš Kongo išgabenti ir sovietinio bloko technikai, kurių skaičius siekęs 450 asmenų. Tam skaičiui neįeina 20 rusų gydytojų, kurie liko dirbti Pasaulinės Sveikatos Organizacijos žinioje.

Pačiame Konge Lumumbos šalininkai 3 kartus bandė nužudyti naująjį "stiprų vyrą" plk. Mobutu, kuris skelbėsi "neutralizavęs"

kraštą nuo politikų iki šių metų pabaigos. Jį išgelbėjo Jungt. Tautų Komandos daliniai.

Taip pat atsirado buvęs premjeras Lumumba, apie kurį buvo pasklidę gandai, kad jis esąs pabėgęs į užsienį ar net žuvis. Plk. Mobutu pareiškė, kad jis nesuruošias Lumumbos areštuoti, nes jo uždavinys esąs ne kištis į politikų ginčus, bet "neutralizuoti" juos. Tačiau jis būsiąs priverstas sulaukyti Lumumbą, jei tas bandysiąs, kaip paskelbė, vykti į Jungt. Tautų plenumo sesiją New Yorke. Lumumba, kaip atrodo, slapstosi Gvinėjos karinio dalinio viršininko rezidencijoje.

Leopoldvilėje prez. Kasavubu ir jo premjeras Ileo baigia ruošti planus politinei krizei išspręsti. Esą numatoma reorganizuoti vyriausybę, į ją įtraukiant visų šešių provincijų lyderius. Kalbama, kad reorganizuotoje vyriausybėje taip pat būtų ir Lumumba, tačiau jis turėtų pasitenkinti mažesniu postu. Ganos, Marokas ir Jungt. Arabų Respublikos atstovai buvo bandę derėtis su prez. Kasavubu, kad Lumumba būtų paliktas premjeru, tačiau ta intervencija nepasiekusi tikslo.

* LIETUVOJE, vakarinėje dalyje, kaip pranešė Maskvos radijas, esą atrasta naftos.

* IŠ RYGOS išplaukė sovietų laivas Kirovski, gabenąs daugiau kaip 300 traktorių, žemkasių ir kitų mašinų Kubai. Havanoje laivas paimsiąs Kubos cukraus krūvį.

Diktatorių subėgimas į JT

Dar niekada jų tiek daug nebuvo vienoj vietoj

Aštuoni tūkstančiai policininkų buvo sutelkti New Yorke Jungtinių Tautų rūmų ir į juos susirenkančių delegacijų apsaugai, prasidedant penkioliktajai Jungtinių Tautų plenumo sesijai, kuri taps istorine ne vien dėl gausaus diktatorių subėgimo, bet ir dėl galimų naujų šaltojo karo postūkių bei diplomatinio konflikto.

Šalyje, į kurią šiuo metu krypta viso pasaulio akys, kaip į laisvės simbolį ir vienintelę viltį, tik už 225 mylių nuo jos sostinės, įvyko didžiausias pasaulio istorijoje diktatorių susitelkimas: Jungtinių Tautų pasitogėje susirinko 15 absoliutinių

monarchų, kurie laiko paverę 350 milijonų žmonių Rytų Europoje ir 130 milijonų kituose kontinentuose. Šiame rinkinyje trūksta Maocetungo, kuris yra paverę 700 mil. kiniečių, ir Šiaur. Vietnamo, Šiaur. Korėjos bei Rytų Vokietijos diktatorių, kurie dar neturi "diktatorių klubo" bilietų Jungtinėje Tautos.

Jie stengsis išnaudoti kiekvieną progą sesijoje, kad laisvąjį pasaulį sumiekintų, apšmeižtų susilpnintų.

Šioje Jungtinių Tautų sesijoje bus priimta nariais 15 naujų valstybių, kurių 14 yra iš Afrikos. Tuo būdu Jungt. Tautų narių skaičius pakils iki 97 -- beveik dvigubai, negu jų buvo prieš penkiolika metų. Jungtinės Tautos steigiant, ir 44 iš jų bus Afrikos ir Azijos valstybės, o 53 -- Europos, Amerikos ir kitos "baltosios" tautos.

Chruščiovas, kuris ligi šiol Jungtines Tautas vadino "amerikiniu frankiu", šį kartą jau turi vilčių palenkti jas savo naudai, susumuodamas komunistinio bloko balsus su "nebaltyjų" Azijos ir Afrikos valstybių balsais. Tais sumetimais jis skverbliai pasakytų sveikinimo kalbą į nau-

KAIRĖJE: Naujausia Vilniaus miesto nuotrauka. Rusų okupacija patvirtina ne tik rusišką uniformą aprenktas judėjimą tvarkąs policininkas, bet ir teatro skelbimų stulpas (kairėje), apklijuotas vien tik rusiškais skelbimais. Matyt, Vilniuj jau nebėra mokačių lietuviškai skaityti...

Rugsėjo 15 d. Chicagoje buvo palaidotas staiga miręs Lietuvos Tautinės Sąjungos vicepirmininkas ir Dirvos redakcinės kolegijos narys dr. J. Paplėnas. Nuotraukoje velionis nešamas į šv. Kryžiaus bažnyčią, lydimas giminėms, pažįstamiems ir bendraminčiams. Prieky karsto eina Korp. Neo Lithuania centro valdybos pirm. M. Valiukėnas ir filisterių garbės, sargyba, karstą neša inž. E. Bartkus, dr. A. Rudokas, dr. J. Bartkus, T. Blinstrubas, P. Vėbra, inž. J. Jurkūnas. Užpakaly eina Bronė Paplėnienė su dukterimis Aukse ir Rūta.

V. Noreikos nuotrauka

Jungtinės Tautos turėtų užsiimti Europos pavergtų tautų laisvės byla

Lietuvos Diplomatinijos šefo S. Lozoraičio raštas Jungtinių Tautų Gen. Sekretoriui

prievoles, ir yra sunaikinusi elementariausias lietuvių tautos teises bei laisves. Tačiau čia Jungtinės Tautos neintervenuoja ir nepa-

juosius narius, tikėdamasis laimėti jų simpatijas ir pritarimą. Tuo manevru jis gautų progą prabilti Jungtinėje Tautos anksčiau už prez. Eisenhowerį, kurio kalba numatyta ketvirtadienį. Pagrindinė Chruščiovo kalba yra pasidarta po prez. Eisenhowerio kalbos.

Po sovietų pralaimėjimo nepaprastoje JT plenumo sesijoje Kongo klausimu, laukdama ir antro jų pralaimėjimo reguliarioje sesijoje, nesmanoma, kad jiems nepasiseks plenumo sesijos pirmininku įpiršti Čekoslovakijos atstovą. Daugumas delegacijų yra numatę sesijos pirmininku rinkti Airijos atstovą.

Baltųjų Rūmų sluoksniui pareiškė, kad prez. Eisenhoweris, nors ir numatęs po savo kalbos Waldorf-Astoria viešbutyje susitikti su kai kuriais kitų kraštų lyderiais, tačiau susitikimo su Chruščiovu būsią vengiama.

Chruščiovo sutikimas New Yorke priepilaukoje buvo šaltas ir "šlapias". Policijai iš tolo neleidžiant demonstrantų ir laikraštininkų, jo pasitikti teatyko tik komunistinio bloko diplomatai ir keletas paraudusių amerikiečių, jų tarpe garsusis Clevelando milijonierius Cyrus Eaton. Stovėdamas ant šlapio raudono kilimo, lietuvi pro kranti- nės stogą sunkiantis, jis pasakė blankią propagandinę kalbą ir su savo svita nuvažiavo į sovietų ambasadą. Bet Pravda Maskvoje skelbė apie "nuoširdžias ovacijas" ir triumfališką sutikimą, "nepaisant liūties".

Chruščiovo pasireklamavimą nustelbė Kubos diktatoriukas Fidel Castro, kai spaudos dėmesys nukrypo į jo atliktą "trijų veiksmų komediją". Viešbučio, kuris po ilgų ieškojimų suteikė Kubos delegacijai prieglobstį, savininkas pareikalavo, kad Castro iš anksto įmokėtų 10,000 dolerių nuomos ir "galimiems nuostoliams padengti".

Po ilgesnių ginčų delegacijos dalis, kiek jos spėjo suspėti ir sutilpti į stovintį ties durimis limuziną, policijos sirenų lydima nuvažiavo į Jungt. Tautų sekretoriatą ir pareikalavo, kad jiems būtų leista apsistoti Jungt. Tautų rūmuose, nes priešingu atveju jie pasistatysią palapines Central parke.

Trečiasis komedijos aktas įvyko tada, kai Castro delegacija staiga nutarė persikelti į negrų viešbutį Harleme ir skubiai išsinešdino, lydima skraidančių plunksnų. Mat, jie buvo atsigabėję savo maistą, šaldytuvus ir viryklas, ir prieš pat persikėlimą į negrų rajoną pradėję valyti vakarieniškai skirtus viščiukus.

darą galą šiam sovietų nusikalstamam darbui.

Tą chaosą, kuris dabar viešpatauja tarptautinėje bendruomenėje, parodo taip pat faktas, kad iš vienos pusės pripažįstama teisė į apsisprendimą ir nepriklausomybę šimtui milijonų afrikiečių buvusiose kolonijose, iš kitos gi toleruojama aršiausias kolonijalinis režimas, kurį Sovietų Sąjunga yra primetusi beveik pusei Europos. Sovietų sudarytos Vidurio ir Rytų Europoje neteisėtos padėties akivaizdoje vargiai bėra reikalo ypatingai pabrėžti, kad, jeigu Jungtinės Tautos nepasiryš ginti sovietų pavergtųjų tautų teises, civilizuotasis pasaulis gali nustoti vilties, kad Sov. Sąjungos sukūrta tarptautinė tvarka iš viso begali būti atstatyta. Šitokiomis aplinkybėmis tenka laukti, kad Jungtinės Tautos galop turi padaryti pirmą žingsnį užsiimti Europos pavergtųjų tautų, sovietų agresijų aukų, teisinga laisvės byla. Todėl aš turiu garbės pasiūlyti, kad Jungtinės Tautos įsteigtų komisiją tyrinėti tautų apsisprendimo teisės problemai ir ypač tos teisės pažeidimams iš Sovietų Sąjungos pusės Europoje.

SUDANAS NEIŠSTOS...

Vakarų Afrikos respublika Sudanas vis dar tebereiškia nepasitenkinimą, kad Prancūzija pripažino atskilusio Mali Federacijos partnerio Senegalijos nepriklausomybę, tačiau parodė mosaiskumą, sušvelindamas grasinimus išstoti iš prancūzų tautų bendruomenės ir likviduoti šėšias karines Prancūzijos bazes. Sostinės Bamako sluoksniuose pastebima, kad planuojamos sankcijos greičiausiai busiančios naudojamos, bet nežinia, kokio masto ir kada jų būsią imamasi.

Premjeras Keita yra laikomas nuosaikiu žmogumi, kuris supranta, kad ateityje jam reikės ūkinės, techninės ir kultūrinės pagalbos. Krašte šiuo metu viešinėjos Vokietijos, Izraelio, P. Vietnamo ir Tautinės Kinijos delegacijos, su kuriomis vedamos derybos. Sakoma, kad atvykę ir Čekoslovakijos atstovai, kurie nori išsiderėti teisę naudotis Bamako aerodromu savo orinei linijai tarp Pragos ir Konakrio.

Stebėtojai yra įsitikinę, kad Sudanas tik tada nukryptų į komunistinį bloką, jeigu negautų iš Vakarų, ko reikia.

Nei lietus nesutrukdė protesto demonstrantų prieš Chruščiova

Komunizmo diktatoriams Chruščioviui ir Castro dar nepėjus atvykti į New Yorką, rugsėjo 18 d., centriniame miesto gatvė 5-th Ave. ėmė rinktis visų pavergtųjų kraštų imigrantai su protesto šūkliais prieš tuos du neprašytus svečius.

Virš 2,000 demonstrantų eisena sustabdė judėjimą ir žygiavo per visą New Yorko miesto "širdį" link Sovietų ambasados. O ten minia ėmė šūkauti, susistumdė su atsiradusiais užtėra- jais, ir policija (apie 500 raitų ir pėsčių) neleido artintis prie pasiuntinybės durų. Rimtesnių incidentų neįvyko. Demonstracijos tęsėsi nuo 3 val. p.p. iki 7 val. v.

Plakatų buvo nešama daug ir įvairių, būtent: Freedom for Lithuania! -- Kruščev, go Home! --20 years in Bondage!--When will the chains be broken? -- Rats are coming to New York. --Americans don't believe in bolsheviks! -- Turn the communists out of UN -- ir daug kitų. Panašūs plakatai matėsi ir prieš Castro, nešami kubiečių.

Be šios dviejų tūkstančių žy-

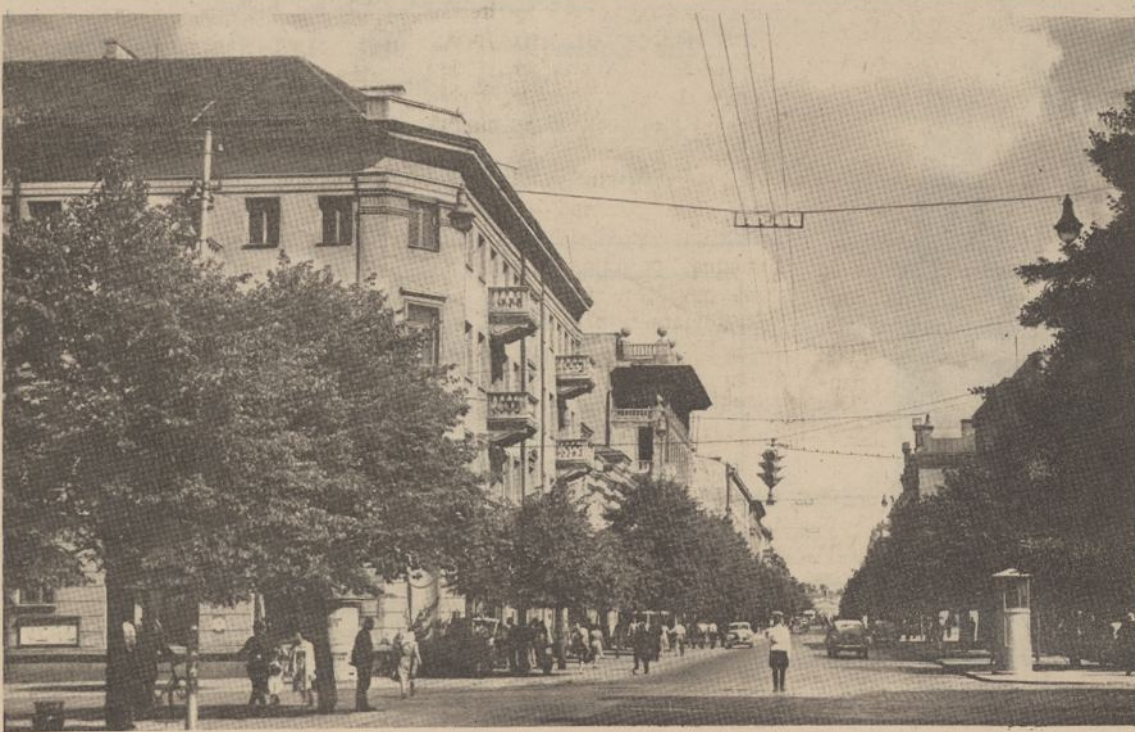
giuojančios minios, miesto gatvėmis važinėjo motorizuoti demonstrantai su dar didesniais užrašais apkabinėtais automobiliais. Vengrai, vežiojo juoda karstą su užrašu: milijonai komunizmo iššudytų ir tebežudomų nekaltų žmonių. Buvo nešamos Amerikos ir savų valstybių vėliavos.

New Yorke laikraščiai ir televizijos reporteriai demonstrantus fotografavo ir klausinėjo. Vakare radijo žiniuose jau komentavo įvykį ir paminėjo dalyvavusių tautybių vardus.

Nors pradžioje lietus lijo, bet iš didžiojo New Yorko ir iš New Jersey lietuvių demonstracijose galėjo būti daugiau, o buvo tik apie šimtą, daugiausia to paties, visur sutinkamo jaunimo ir tų pačių vyresniųjų.

Chruščiovas, negavęs apsistoti viešbuty, gyvens sovietų ambasadoj, todėl kasdien jo vizito metu, 6 val. vak. prie tų namų ir Jungtinių Tautų vyks demonstracijos. Iš lietuvių šių demonstracijų aktyviausias organizatorius yra adv. Frank Alexis per prieškomunistinę organizaciją ABN.

E.Č.

ANGOLA PASKUTINIOJI KOLONIALIZMO UŽTVARA

Neramumai ir teroras kaimyniniame Konge buvo blogas pavvyzdys, kurį išnaudos portugalai savo kolonializmui Angoloje pateisinti. Jie yra susirūpinę taisykliais, tačiau tvirtai nusistatę jų išvengti. XVII amžiuje "juodasis dramblio kaulas" buvo raktas europiečiams įsitvirtinti Brazilijoje; šiandien Angola lieka paskutiniu pylimu prieš vis labiau juodajame kontinente išsiliejančią nepriklausomumo bangą.

Šiuo metu išeivius iš Leopoldvilles į Luandą yra panašūs ir grįžimą kitan amžium ir kitan kontinentan. "Leo" su savo dangoraižiais yra XX amžiaus pažangos simbolis; Luanda primena nuožalų praeito šimtmečio provincijos miestelį, Leopoldvilles belgai, turėdami porą laisvų dienų, mėgdavo jas praleisti Luandoje, nes tenai pasijusdavo "visai kaip Europoje": gatvėse retai sutikdavo juodaodį, išskyrus vaikėzus--batų valytojus. Svečiai iš kitų Afrikos dalių sakydavo, kad jiems patinka, kai juos vežioja baltieji šoferiai arba viešbučiuose aptarnauja baltieji kelneriai ir net grandis valo baltaodės kambarinės.

Portugalai šiame tropiniame krašte susikūrė savo tėvynės kampilį. Ružavai ir baltai dažyti namai sugrūsti aukštos, stačiuose šlaituose aplinkui flanšką, virš kurios stovs Fort St. Miguel iš XVI amžiaus su savo senomis patrankomis primena garbingą praeitį. Senosios baroko stiliaus bažnyčios varpai diriguoja viešąjį gyvenimą. Net reliatyviai nauji prekybiniai pastatai, kaip Angolos banko rūmai, architektūriniai požiūriu yra išlaikę stilių, kuris buvo mėgstamas prieš du šimtus metų.

Portugalai Luandoje yra aistringi loterijų, kirpyklių, kavinių ir laikraščių mėgėjai. Kita ko jiems ir nelieka. Jei kas svarbesnio atstinka -- tai juk tam bus ir kita tvankiai karšta diena ir kita kavinė, kurioje bus galima apie tai padiskutuoti.

Vyrai, kaip atrodo, didžiąją dienos dalį pašvenčia įvairiems rytiniams ir vakariniams laikraščiams. Jų turinį nesunku aptarti: smulkūs skelbimai ir pletkeliai, surinkti senovišku, stambiu šriftu, ir netrumpintos dr. Salazaro kalbos. Išorinis pasaulis nuo Angolos yra taip toli, kad net aktualios užsienio žinių neatrodo svarbiomis.

Ir užsienietis svečias, dvi tris dienas dėlto parūstavęs, pagaliau nūgrįmstas į tą patį mieguistą abejingumą, pasitenkindamas laikraščiu be pertraukos ir įvairiais varijantais pasakojamomis istorijomis apie istorinius portugalų jūreivių žygius. Gal tai mėgsta vietinis skaitytojas, norėdamas užmiršti monotonišką ir skurdžią dabartį, bet greičiau, kaip vienas laikraščio leidėjas prasiarė, tai daroma dėlto, kad istorinės temos yra mažiau cenzūros varžomos. Tik įvykiai Konge išjudino vietos laikraščius, ir visi neramumai, ypač teroro aktai, buvo labai plačiai juose atpasakojami, žinoma, nurodant, kad Salazaro diktatūroje to niekada neįvyksia.

Tačiau pradėti kariuomenės pergrupavimai rodo, kad portugalai ne taip jau labai pasitiki savo autoritetu. Prieš kelis mėnesius iš Portugalijos į Angolą buvo perkelta 2000 kareivių, ir reikšmingi sustiprinimai pasiūsti į Kongo pasienį. Paskubomis rengiamos karo aviacijos bazės. Apie 40 asmenų, jų tarpe penki portugalai, buvo areštuoti už subersyvinę veiklą. Reikia atsiminti, kad 60,000 angolėčių, kurie dėl didesnių atlyginimų yra išvykę dirbti į Kongą, yra veidami tenykštės nacionalistinės ir komunistinės propagandos.

Portugalų formulė rasinei problemai išspręsti yra absorbcija -- priešingumas aparteidui. Ilgoje savo istorijoje Portugalija yra absorbavusi maurus, negrus vergus, indus Rytų Azijoje ir indėnus Brazilijoje. Portugalai vengia proteguoti rasę, jie stengiasi labiau skirti civilizuoatą nuo, necivilizuotojo, negu baltąjį nuo juodojo. Bet portugalams lieka dar daug darbo ir labai maža laiko, kad suspėjus absorbuoti juodąją Angolą.

Statistikos yra labai paviršutiniškos, tačiau reikia manyti, kad ten yra daugiau negu 170,000

baltųjų ir spalvotųjų prieš 4 milijonus negrų, ir baltieji gyvena uždromis grupėmis. Salazaro imigracinė politika gali pavojingai arti privesti prie antrojo Alžiro sukūrimo. Per visą Afriką pučia nepriklausomumo, vėjas nelauks, kol čiabūvių rasė ir kultūra priaus -- prisimintina, kad tas procesas Brazilijoje tęsėsi 300 metų.

Per pastaruosius penkerius metus į Angolą atvyko maždaug 55,000 portugalų emigrantų, ir statomi nauji laivai, kurie turės jų dar daugiau atgabenti. Kolonistai gauna po mažą žemės sklypelį ir tam tikrą kiekį gyvulių, už kuriuos teoretiskai turi išsimokėti per 20 metų. Nelaimė, daugumas jų yra neturtinigi žemdirbiai, beveik analfabetai, kurie neturi supratimo apie naujuosius agrarinius metodus ir nepratę į tropines gyvenimo sąlygas.

Kai kurie jų pajėgia išikurti šiek tiek geriau, už afrikiečius. Bet daugelis jų pagaliau atvyksta į Luandą, kad padidintų tenykštę "laiko praleidėjų" armiją. Daugumas europiečių iš Kongo kas antrus ar trečius metus vykdo atostogų į tėvynę. Angolos imigrantų portugalų svajonė yra viena kartą susirinkti užtenkamai pinigų kelionei į namus, pavaizduoti ten turtingą kolonistą, o po to grįžus pasilaidoti Angoloje. Nors tokią būklę iššaukia skurdas, tačiau tas priverstinis pastovumas iš dalies prisideda prie krašto stabilumo.

Portugalai mėgsta kalbėti apie "ekspansiją" vietoj kolonizacijos. Angola, kaip ir Mozambikas, yra vadinama Portugalijos provincija, nors yra 12 kartų didesnė už "metropoliją". 1951 metais paskelbtu konstitucijos papildymu visi Angolos čiabūviai teoretiskai paskelbti Portugalijos piliečiais. Bet kaip ilgai tas juridinis triukas patenkins afrikiečius, kuriuos kursto kaimyninis Kongas? Mažiau negu 1% iš jų tėra taip vadinami "asimilados", kuriuos portugalai laiko civilizuotais ir pripažįsta lygiateisiais.

Priešingai Kongui, kur juodieji atliko beveik visus darbus raštiniškos, kur jie užėmė specialistų vietas fabrikuose ir kasyklose -- Angoloje, jei jie iš viso dirba,

tai yra tik primityviausi pagelbininkai, į tuos darbus portugalų atvartai prievarta. Istaigos tą prievartą pateisina, laikydamos ją "civilizacijos uždavinio" dalimi.

Portugalija neturėjo nei pakankamai kapitalo, nei techninio pagrindo šiai mišiniškai provincijai "išvystyti", iki kolonialinių prekių kainų pakilimai po pastarojo karo įgalino padaryti kuklią pradžią. Keliai lietaus periodais yra net ir džypais beveik neišvažiuojami. Belgai Konge sukūrė tris universitetus; Angoloje apie vieną dar tik kalbama. Net pradžios mokyklos yra labai naujos. Ligšiol afrikiečiai Angoloje savai atsakomybei yra nepalyginamai mažiau paruošti, negu kitose juodosiose valstybėse. Reikės dar daug metų, iki bus pasiektas bent Kongo lygis, kur apmokytų administracijos pareigūnų stoka kraštą privedė prie maištų ir sukilimų.

Krašto ūkyje viešpatauja anarchija. Didžiuliai svarbiausio eksportinio produkto -- kavos kiekiai tūno neparduoti Luandos sandėliuose. Žuvys dėl neiškių priežasčių paliekamos pakrantėje, kai tuo tarpu visame krašte, ypač pietinėje dalyje, stinga maisto. Angoliečiai skundžiasi, kad Kongo pasienyje iškasami deimantai dingsta į Portugaliją.

Natūraliniai išteklių ligšiol beveik nepateisino lūkesčių. Kelios tarptautinės grupės ieško naftos ties Cabinda, Kongo upės pakrantėje. Luandos refinėrių produkcija yra maža, ir pačios valyklos dažnai turi nutraukti darbą dėl techninių kliūčių. Kongas turėjo didžiausią tekstilės fabriką visoje pietinėje Afrikoje, įrankių fabrikus, cheminę pramonę, batų ir drabužių fabrikus, o Angoloje visa gamyba apribota, kad nedarytų konkurencijos Portugalijos pramonei.

Esama, tiesa, ir pažangos ženklų. Prie Cambambe, ant Kuanzanos upės, statoma hidroelektrinė stotis, kuri turi būti baigta 1967 metais. Pradėta rūpintis ir čiabūvių gyvenamaisiais namais. Luandoje jau šviečia ryškios spalvomis vienos amerikiečių "minkštų gėrimų" firmos reklamos, ir pirmasis dangoraižis jau kyla į tropinį dangų.

Politinis fejtonas

PENKTOJI KOLONA PENKTOJOJE AVENUE

Manhattanas *) vos tik Baltikai atvykus, tuojau pakeitė savo veidą. Anot septyniolikos tiltų, kurie anksčiau laisvai jungė salą su Bronxu, Queens, Brooklynu, ir New Jersey, atsirado pasienio sargybos. Jos griežtai ir kantriai kontroliuoja praeivių asmens dokumentus, kad joks šiuo metu

toriams, viešintiems "koegzistenciniame sektoriuje" iš Washingtono slaptųjų seifų atgabenti svarbius dokumentus. Amerikinė užsienių ir vidaus politika buvo, kas nuolatiniam Pravdos skaitytojui jau jokia sensacija, visiškai sukdupyta, nes ir garsusis Wall Street atsidūrė

"didvyrių landynėje". Iš Kubos generalinio konsulato langų į automobilių vilkstinę praplūpo konfeti lietus tokio tankumo, kokio didvyrių "didvyrių landynė" dar niekada nebuvo užregistravusi (80,000 popieriukų į vieną kubinį jardą).

Gromyko vėliau prisipažino, kad tie konfeti buvo dovana iš sovietinės užsienių reikalų ministerijos archyvu, tačiau, kaip rūpestingas valdininkas, jis vėliau pridūrė, kad jiems paruošti buvusios panaudotos tik tokios sutartys, kurios jau kartą ar daugiau buvusios sulaužytos.

Labai nusivylęs buvo draugas Chruščiovas amerikiečių partijos linija, taip vadinamu Way of Life. Rockefeller City egzistavimą, nesvarbu dovanotą ar ne, jis pavadino "supuvusiu gubernatoriaus asmens kultu". Panašiu griežtumu jis kritikavo rėdiančias šviesos reklamas Broadvejuje. Chruščiovas pareiškė, kad jomis norima Amerikos dirbančiųjų mintis nukreipti nuo socialistinių svajonių, bet tai pasibaigsiu tuo, kad Amerika niekada neprisivysianti Sovietijos.

Central parkas jam buvo per daug centralizuotas, Chruščiovui daug labiau patikęs kiek ekscentriškas Camp David išplanavimas. Kiniečių kvartalą (Chinatown) lankytis sovietinės partijos sekretorius atsisakė, tik Fidel Castro padarė į ten keletą šuolių. Abu atsisakė komentuoti savo tokio elgesio priežastis. Šios dienos Jenminjupas, Pekino partijos laikraščio, vedamasis nagrinėja cukrinių švendrių pirmumus prieš cukrinius runkelius, iš ko reikią spėti apie ideologines įtampas tarp Maskvos ir Pekino.

Sąmoninga provokacija sovietų svečias pavadino Laisvės statulos pastatymą taip, kad ji yra atsukusi nugarą New Yorko sovietiniam sektoriui, Baltikos laive vėliau įvyko spaudos konferencija, kurioje aukštasis svečias nepraleido progos išplūsti neatvykusius politikus. Kalbą paskelbus per radiją, televiziją ir radiją, kilo tarptautinių nesusi-pratimų, kurie, kaip paprastai, buvo išaiškinti dementavimais ir budinčių vertėjų pakeitimais. Vakarų valstybės suplanavo 1961 metais Kremliaus įteikti griežtą protesto notą.

Paklaustas apie įspūdžius New Yorko, Chruščiovas pareiškė: "Šis miestas man atrodo ankštas ir sugrūstas. Jei jis būtų laiku atsідūręs sovietų valdžioje, iš jo būtų buvę galima padaryti ką didingesnį. Deja, vienas mano pirmtakų 1867 metais pardavė Aliaską už 7,2 mil. dolerių ir tuo sukludė jo tolimesnę vystymąsi. Šiaip New Yorkas šiandien jau būtų svarbus pramonės centras kurioje nors sovietinėje respublikoje, ir tai man būtų kaip palengvinę, pavyzdžiui šį vizitą."

Beje, šio vizito dėka New Yorkas šiandien tapo trečiuoju, po Berlyno ir Panmunjono, miestu pasaulyje, kuris dėl sovietinių svečių buvo padalintas į du sektorius.

Chruščiovas Kadarui ir Castrui: - Kiek toli jūs galite nuspliauti?...

Mahatane viešinėis sovietinės valstybės prezidentas, premjeras ar partijos sekretorius per klaidą nepatektų į netikrą sektorių. Su tuo pačiu kruopštumu jie saugo, kad joks revanšistas, militaristas arba revizionistas neįeitytų salon, jeigu negali parodyti specialios vizos.

Tik šnipai leidžiami (beje, slaptumo sumetimais per Linkolno tunelį po Hudsono upę) į Manhattaną, jeigu jie sugeba įrodyti, kad yra prie Baltųjų Rūmų akredituoti, kaip Rytų bloko diplomatai, ir nori savo vyriausybės šefams arba partijų sekre-

sovietiniame sektoriuje. Tik JAV slaptoji tarnyba palaiko minimalius ryšius.

Vienas "ūkiškai atsilikusių kraštų" tarnautojas, kuriam pavesta globoti svečius, pakvietė juos į Empire Building viršūnę ir jiems radaro skėtyje išaiškino, kaip oro keliu iš Kaspijos jūros į New Yorką užsitikrinti apsirūpinimą šviežia ikra. Vos tik jam paminėtas "U-2", žodį griebė Nikita Chruščiovas. Jo kalba dar paskubomis tebeverčiama.

Prezidentas Eisenhoweris sveičiui pasiuntė ilgą sveikinimo telegramą. Jis atsiprašė, kad, deja, dėl ilgesnio golfo turnyro buvęs sukludytas Nikitą asmeniškai pasitikti. Ir kandidatai į jo įpėdinus, Nixonas ir Kennedy, apgailėstavo, kad negalėję atvykti. Artėjančių rinkimų akivaizdoje jie prašė svečių pamremti jų kandidatūras asmeniniais pakolijimais ar kuo nors panašias.

Su šiaudinėmis skrybėlėmis rankose sovietų -- satelitinų svečių grupė pagrindinai apžiūrėjo jiems priskirtą New Yorko sektorių. Sovietų partijos sekretorius Jeffersono skvere kabėbo išnaudojamiesiems juodiams Harlemo gyventojams, kurie taip pat priklauso tam sektoriui. Jis rimtais žodžiais įspėjo, kad jie nepasiduotų iš naujo pavergiami General Motors, Ford Chevrolet, kurie dabar sukūrė autostradų vergiją. Jis siūlė, kad jie savo savaigalius pašvęstų kukurūzų auginimui, į ką klausytojai džiaugsmingai pritardami atsakė automobilių sirenų koncertu.

Milžiniškas priėmimas dvigubajam "Sovietijos didvyriui" buvo suruoštas penktosios gatvės

Kokia puiki kombinacija DŽIAUGSMAS... DRAUGAI... IR UGNIM VIRTAS STROH'S

Kada lauko žaidimas vietoje ir juos galite patogiai sekti! Tada laikas atnešti popcornų, bretzelių ir lengvo, skanaus, daugiau gaivinančio Stroh's alaus. Pasidžiaug savo mėgiamu sportu per TV ir radiją -- padaryk jį dar malonesnį įskaitant atsigavimą ugnim virtų Stroh's alumi!

Jums patiks **Stroh's** yra šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

America's only fire-brewed beer
The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Geriausai sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday, 7:05-7:30 P. M.

J.S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing
Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Dienos telefon.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

Sibiro tremtinio atsiminimai (55)

A. Valasevičius

GIRDŽIU PAŽISTAMO MELAGIO BALSĄ

Važiuoju į Wunziedel mokytis metalo apdirbimo. Nerašysiu apie tą mažą Vokietijos miestelį, kuriam mokausi. Mūsų mokykla gražioji gatvė. Bet gatvės čia neturi skambių vardų, kaip Rusijoje. Mūsų gatvė vadinasi labai paprastu Daržinių gatvės vardu.

Klasėse ir praktikos darbovietėse nėra čia jokių plakatų su rėkiančiais šūkiu ir niekas mūsų neragina, kad greičiau įsisavintume vokišką techniką. Atvirkesčiai, mums dažnai pataria lėčiau, bet tiksliau dirbti. Maitina keturis kartus per dieną gražioji valgykla ne tik maistinga, bet ir skaniai paruoštu maistu. Mano kolegų daugumoj jaunesni už mane. Jie draugiški ir kažin kodėl jiems atrodo, kad aš nuobodžiau, tat būtinai vedasi kartu su savim alaus išgerti ar pasilinksinti.

Ne, aš nenoriu sakyti, kad čia viskas auksas kas auksu žiba. Nesakau, kad čia žmonės angelai, bet auklėjimas ir žmoniški įstatymai priverčia visus žmoniškai elgtis. Aš dar nesuprantu jų kalbos ir negaliu nuosirdžiai išsikalbėti. Mano sprendimai dar tik paviršutiniški.

Kambaryje gyvenam keturiose vyrai. Aš šiandien atsisakiau eiti su jais drauge ir nutariau pasižiūrėti į žodyną ir išsiaiškinti girdėtus, nesuprantamus žodžius.

Išėidami jie paliko įjungtą radijo aparatą. Girdžiu labai gražias ir linksmas melodijas. Nežinau, kada jie kalba per radiją, kiek reikia pasėti, kiek prikuls ir kaip jie dirbs. Per visus išsivalaikius čia daugiausia girdisi muzika.

Iki šiol aš niekad nesukinėju radijo aparatą. Visada jį įjungdavo mano kolegos. Šiandien kažin kodėl aš juo susidomėjau. Aparato skalėje pradėjau skaityti miestų, tai yra radijo stočių pavadinimus. Ir trumpose bangose susiradau Maskvą.

Perjungiu bangas ir girdžiu kalbą. Kalba Chrusčiovas kokią tai Azarbedžiano respublikos sukaktuvių praga.

Man jo balsas pažįstamas. Gaila, kad negirdėjau pradžios. Jis jau kalba apie pasaulinę politiką. Daro ilgus išvedžiojimus. Įrodinėja, kad ne taip svarbu nusi-ginklavimo kontrolė, bet svarbu pasitikėti, ypač jo sąžinė.

Kalbėt jis moka be galo gražiai. Jis kalba prisikabinęs taikos angelo sparnus. Bet ir dabar nesako, kad sieksim taikos, bet kovosim už taiką.

Pasigirsta plojimai ir ovacijos. Ne taip seniai ir aš tau plojau. Ir už mane kiti plojo. Aš žinau, tu ne tokiems kalbėjai, kaip aš. Nekalbėjai tu ir savo liaudžiai. Ji ir be agitacijų priversta vykdyti partijos valią. Kalbėjai tu tokiems, kurie tavęs nepažįsta.

Rusijoje, paprastai, mes šitų kalbų nesiklausėm. Jos

privertei buvusį tavo seną vergą vėl sukilti!

Neišsigąsk, mano šautuvas šilainių pušyne jau seniai surūdijęs. Tik aš prisiminiau, kaip tavo partija mane jaunystėje mokė: "Jeigu neišmokinsite aritmetinės taisyklės, tai mažas nusikaltimas"...

Aš tik šiandien supratau jūsų aiškinimus ir padėdą žodynus į šalį. Tavo partija man kalte įkalė į galvą, kad propoganda yra stipresnis ginklas, ne tik už surūdijusį šautuvą, bet už šios dienos pačius moderniausius ginklus. Šiandien ir aš tai suprantu. Tik jūs iškreipėt to žodžio tikrąją prasmę. Ir mes, paprastai, kur reikėdavo sakyti — melas, sakydavom — propoganda.

Prieš mano norą tavo

...mano šautuvas šilainių pušyne jau seniai surūdijęs... Vyt. Raulinaičio iliustracija

buvo ir ten mums gerai suprantamos, tik labai nuobodžios.

O čia tu privertei mane giliai susimąstyti. Tu atėmei ta savo kalbą man ramų šios nakties miegą. Nenoromis man priminei prabėgusį mano gyvenimą. Tu

partija mane išvežė ir praktiškai supažindino su maža dalimi to jūsų propoguojamo gyvenimo. Aš šiandien įsitikinęs, kad teisybė turi nugalėti melą.

Kitam numeryje: Kokia ji graži berželiams sprogsiant ir alyvoms žydint.

Velionis dr. J. Paplėnas paskutinį kartą dalyvavęs Clevelando tautininkų pokalbyje. Nuotraukoje iš kairės: Budrys, Morkūnas, Smetona, Paplėnas, Karpius, Mackus, Nasvytis. Antroje eilėje: Blinstrubas, Bastys, Gedgaudas, Garmus, Palukaitis ir Karnėnas.

Dirvos nuotrauka

NUTRŪKO STYGA PAČIAM SKAMBĖJIME

Jono Paplėno paskutines dienas prisimenant

Ketvirtadienis, 1960 m. rugsėjo 15 d.

V. RASTENIS

Atėjo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdybos aplinkraštis. Ragina dalyvauti Dirvos sukaktuviniame vakare, arba bent iš tolo prisidėti prie geresnio jo pasisekimo. Pasirašo --J. Paplėnas, vicepirmininkas, spaudos komisijos pirmininkas... E. Bartkus, pirmininkas, prideda, kad tai pats vėliausias J. Paplėno visuomeninis aktas, pasirašytas patį paskutinį jo gyvenimo vakarą... Skaitau raginimą, o Chicagos kapinių žemės jau krinta ant karsto. Žmona, dukros, draugai grįžta namo, klaidžia mintim nešini...

Prieš pusantros savaitės, šeštadienį, rugsėjo 3, jis vadovavo LNT Tarybos posėdžiui, grįžęs iš nebaigtų atostogų, palikęs jas baigti žmonai su dukromis. Po posėdžio viengungiai šis kuriamė jų bute. Porą valandų iki bendrosios vakarienės. Čia ir prasidėd lemiamas spaudimas ta linkme, kad būtų atmeta mintis apie radikalius pakeitimus LNT vadovybėje. Todėl, todėl ir dar štai kodėl dabar, esą, nederą ir nelaiskas keisti...

Na, o kaip gi ten su tais pareiškimais, anot kurių nebe-galima palikti taip, kaip yra, ir kad jau seniai esąs pribrendęs nusistatymas pakeitimus daryti? Tyčia primenu tą gandą, nors ir gerai žinodamas jį buvus pramanyta.

Ach, sako, ar sužiūrėsi ką plepa maniškai, nerandantiesi kitokių malonumų, kaip svaidyti šiukšles į kaimynų kiemus...

Bet vis dėlto, sakau, bandei tuos plepalus atšaukti, rašei laišką į tą laikraštį?

Taip, sako, parašiau. Bet nemačiau, atspausdino ar ne. Ir aš nemačiau, bet girdėjau, kad buvo atspausdintas, ir kad ne dėl visų gande minėtų asmenų tenai buvę pasisakę... Pavyzdžiui, gandonešiai sakė, kad vienas Dirvoje rašęs asmuo buvęs kažkaip sulygintas su Pakarkliu. Atšaukime to nepaminėjus, daroma išvada, kad to asmens požiūriu gandonešitaisybė sakė...

Taip kalba nukrypsta į Jono apsilankymą Clevelande ir ALT S-gos skyriaus susirinkimą tenai. Jonas mano, kad gal jam

tikrai nevertėjo atšaukinti prasimanytus apie tą susirinkimą, gal reikėjo pasitenkinti skyrtaus pirmininko trumpu pareiškimu. Jisai parašęs atšaukimą pabrėždamas tik tas pavardes, kurios faktiškai susirinkime visiškai nebuvo net paminėtos, nors gandonešis tvirtino, kad jos taip ir taip buvusios "apkalbėtos".

Su Pakarkliu neva palyginto asmens atšaukime neminėjęs dėl to, kad nepagalvojęs, jog nepaminėjimas turėtų kam nors nemalonių implikacijų. Susirinkime jis buvęs paklaustas, kaip jis žiūrės į tokius reiškinius, kad dabar Dirvoje kartais rašo, sakysim, tas ir tas, kurs anksčiau buvęs nepalankiai nusiteikęs ir tautininkų ir Dirvos atžvilgiu. Atsakymas buvęs maždaug toks, kad čia nėra nieko nei blogo, nei nuostabaus. Žmonių pažiūros į dalykus gali keistis. Toki pasikeitimai ne visada nenuoširdūs. Kartais jie esti paremti nuoširdžiu apsisprendimu. Ryškus kintamo bet nuoširdaus apsisprendimo pavyzdys esąs Povilas Pakarklis (buvęs bolševikinės valdžios teisingumo ministras -- komisaras). Įvairiais laikais jis bendradarbiavo su įvairiomis politinėmis srovėmis, bet vis iš įsitikinimo, dažniausia ne tik neturėdamas iš to asmeninės naudos, bet beveik visada gana skaudžiai nukentėdamas. Tokius apsisprendimus, sako, kad ir kintamus, laikau gerbtinus. Tai ir dėl to Dirvos bendradarbio, sako, jaučiuosi pasisakęs teigiamai: nėra jokia negarbė žmogui, jeigu jį kas vadina veikiančiu pagal nuoširdžius įsitikinimus. Jeigu kas pirmą Dirvos gal ir nemėgo, o dabar mano, jog jam yra priimtina net straipsnį jai parašyti, tai tokį apsisprendimą galime tik sveikinti.

Palygindamas su Pakarkliu, sako norėjau tik vaizdžiai pabrėžti, kad to bendradarbiavimo (apie kurį buvo klausta) ne-laikau kokių karjeristiškų įsitikinimų, o pozityviu reiškinium. Be to, ten nebuvo kalbos nei apie tai, kad kieno nors pradėjimas bendradarbiauti Dirvoje būtų laikomas kokių "atsivertimų iš paklydimo". O gal gi tik Dirva tokia prasme "pasitaisė", kad jos

draugų ar šiaip bendradarbių ratas padidėjo...

Nebesirengė jis imti balsą tuo klausimu viešai. Bet garsiai pagalvojo, kad gal, esą, reiks su paliestu asmeniu asmeniškai susisiekti, išsiaiškinti. Turbūt, per tą likusią savaitę nespėjo. Likau, turbūt, vienas tų minčių liudininkas. Jos ne vienam kokiam asmeniui reikšmingos. Tai visuomeninių santykių filosofijos nuotrupa. Vienintelis liudininkas būdamas, skubu užfiksuoti. Nes kas gi žino, kaip gali išeiti...

Pirmadienį nedirbama Darbo Diena. Jono ir šeimos paskutinė atostogų diena. Išvyko šeimos iš atostogavietės parsivežti. Čia raktas, čia tas ir tas, čia popieris, čia mašinėlė, -- juk neiškęsi gi per dieną nieko neveikdamas, sako...

Kai vakare grįžo visi keturi, įdege ir besirengią rytą bendradarbiams pasirodyti, kaip "ką tik grįžė iš Kongo", ant stalo jau buvo išsiųsti parengtas straipsnis Dr. Daužvardžio iš-keltuoj klausimui, apie tą nepasirengimą Lietuvos bylos ginti. Jonas perskaitė, sudėjo dar trūkstantus "paukščius" ant c, s ir z, ir sako: "Tai štai jau viena tema ir yra iš LNT suvažiavimo medžiagos". Tikriausiai būtų buvęs patenkintas, jei tai būtų buvęs reportažas apie visą suvažiavimo eigą. Bet nepriekaištavo. Atėjo šeštadienis, ir pats parašė.

B.G. išskaičiavo daug sričių, į kurias Jono Paplėno, ranka ir mintis buvo pridėta. Minėjo, kad jis buvo ir Lietuvių Enciklopedijos bendradarbis bei redaktorius ekonominiiais ir socialiniais klausimais. Nepaminėjo tik, kad jau porą pastarųjų metų jis buvo ir Enciklopedia Britannica bendradarbis Pabaltijos (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) reikalais. Ilgą laiką tą skyrių tenai užpildydavo Londone gyvenęs lenkas laikraštiniukas. Kažkaip keistai jis tą atlikdavo. Metinėse tos enciklopedijos knygos Pabaltijo įvykiai būdavo paminimi remiantis beveik išimtinai sovietine informacija. Į tai buvo atkreiptas leidėjų dėmesys ir redakcija paprašė, kad kas nors kitas, informuotas, kompetentingas apsiimtų parūpinti tam skyreliui informaciją. Buvo rekomenduotas dr. Jonas Paplėnas. Dvejus metus jisai tą uždavinį atliko ir jau įsitvirtino, kaip E. B. bendradarbis Pabaltijo klausimais. Kaip tik dabar netrukus bus terminas įteikti medžiagą šio rudens metinei (papildomajai) knygai. Užsiminėm apie buvusius keblumus gauti duomenis iš latvių arba estų: medžiagos davėjai nebuvo dar kaip reikia pripratę reikalaujamu būdu ir reikiamu laiku tauti atlikti. Encyclopedija Britannica gal dar nei nežino, kad ji nebeteško savo neseniai įgyto bendradarbio. Reiks dabar kam nors iš mūsų pasiūpinti stoti į jo vietą.

Antradienį prasidėjo normalus poatostoginio gyvenimo sa-

(Nukeita 4 psl.)

KERELIS BROS.
CONSTRUCTION CO.
STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS, MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.
ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ.
REpublic 7-8949
6350 S. ALBANY AVE.
CHICAGO, ILL.

P. J. KERSIS
609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio
Ofiso telef.: MAIn 1-1773
Rezidencija: OL 7-2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, aš suteikiu pigia. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-Insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokejom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Numatoma, kad nuo šių metų liepos 1 d. dividendai bus pakelti iki 4%.

MUTUAL Federal SAVINGS
and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

NEBŪKIT KURTI!

IŠSIKIRPKIT ŠĮ SKELBIMĄ

Jei Jūs pasiskubinsite, Jūs nemokamai galite gauti vertingą knygą, kuri per vieną akimirka gali pakeisti visą tolimesnį Jūsų gyvenimą. Tai gali būti Jūsų malonų atsakymas jei Jūs neprigirdite ir norėtumėt taip aiškiai girdėti abiem ausimis, kad net suprastumėt tyliausius garsus! Jūs nustebsite pamatę šios knygos iliustracijas, rodančias Beltone, kuris sukurtas žmo-

nėms, nenorintiems nešioti girdėjimo prietaisus dėl asmeninių priežasčių.
Dėl Jūsų antros laimės šei-moje, visuomenėje, biznyje ar bažnyčioje, rašykite šiandien, kad gautumėt šią puikią knygą nemokamai, siunčiamą paprastame voke. Adresas: Dept. 2-054, Beltone Hearing Laboratory, 2900 W. 36th St., Chicago 32, Ill.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Lithuanian Newspaper •
Issued in Cleveland every
Mon., Wed., and Fri. except
in case of Holidays • Pub-
lished by American Lithu-
anian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit)
• Editor-in-chief: Balys
Gaidžiūnas • Subscription per
year: \$10.00. Single copy 10
cents • Second Class Postage
Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.
Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinė kolegija sudaro: P. Bastys, E. Cekienė, R. Miezėlis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Iš už marių nesiskubinkime teisėjauti

Vasario 16 Gimnazija yra mūsų visų aukos ir pasišventimo vaisius. Ja dažnai didžiuojamės ne tik savųjų tarpe, bet ir prieš kitataučius. Didžiuojamės, kad bendru darbu ir bendru skatiku ją sukūrėm, galim išlaikyti ir ten esantį savo jaunimą lietuviškoje dvasioje auklėti. Galim padaryti tai, ko nepajėgia net už mus skaitlingesni ir turtingesni.

Džiaugdamiesi numanom ir bėdas. Juk pats sunkiausias ir netikriausias gyvenimas iš aukos. Tai jaučia mokytojai ir mokiniai. O tai jausdami gyvena netikrumė. Visi ruošiami planai atsiduria į nuolatinį klausimą: ar rytoj ateis tiek pat aukų, kiek atėjo vakar? Ar nereikės ir taip apręžto gyvenimo dar labiau apręžti? Ar bus šilta ir soti rytojaus diena?

Tai patys sunkiausi ir jautriausi klausimai. O reikia dar neužmiršti, kad tas jų jautrumas dar didesnis, negu jį išgyventų normalesnėse sąlygose gyvenantieji. Juk ten pasilikusieji yra nustumti lyg į antros eilės piliečių grupę. Tie pirmieji, emigracijos keliu turėjo teisę pasirinkti jiems palankesnę pastovesnio apsigyvenimo kraštą. O jie, ar tai dėl jų pačių, ar šeimos narių sveikatos, turėjo pasilikti vietoje.

Ir galima pilnai suprasti, kad visų tokių, patekusių į tą antrą žmonių rūšį, visoks jautrumas yra labai padidėjęs. Ir maža kibirkštis juose įžiebta didelį dalyką. O jei dar kas tuos "didelius dalykus" iš šalies pakursto, tai jau ir į audras ar audreles išvirsta.

Jau jokia paslaptis, kad tokia audrelė ar audra eina ir per Vasario 16 Gimnaziją, o tuo pačiu ir per Vokietijos lietuvių bendruomenę. Ta audrelė ar audra išsiūbavo mokytojų tarpe. Iš pareigų tai vienas, tai kitas pasitraukia. Ir pasitraukia ne ramiai, bet vis trinktelėdami, kad toliau būtų išgirsta. Atseit, kad atsirastų užtarėjų ir įsiūbuotą vandenį padėtų siūbuoti.

Nereikia slėpti, kad mes, vieni vieniems, kiti kitiems daugiau reikiame simpatijų. Ir net įvykių nesvėrė, saviesiems greičiau norime patikėti, kad jie nekalti. Tai natūralu ir turbūt žmogiška. Bet rimčiau pagalvoję, o dar bendrą reikalą įvertinę, taip pat visi sutiksime, kad, už marių gyvendami, negalim būti anų visų reikalų teisėjai. Juk per daug dideli atstumai mus skiria ir per daug suinteresuoti mus informuoja. O jeigu ten audrelės nerimsta — visi vienodai sakom, kad labai negerai. Labai negerai, nes savo pačių rankomis galim greit sugriauti, ką taip nelengvai sukūrėm. Sukūrėm ne tik šiai dienai, bet ir tolimesnei ateičiai tiems padėti, kurie tikrai verti ir mūsų pagalbos reikalingi.

Iš čia, kaip minėjau, negalima skubintis anų reikalų tvarkyti. Mums reikia tik bendros sugestijos: vyrai, pasitempkit ir reikalus gražiai užbaikit. Ir tokį patarimą turėtų duoti visi, tai yra tie, į kuriuos tik kreipsis paramos savo reikalą apginti. Ir dar priminti, kad nesusi-tvarkius, patys pakirsit o gražaus židinio išsilaikymo pagrindus. O tada jau bus didelis nuostolis visiems. Nuostolis labai žalingas visai tolimesnei mūsų veiklai. Bet jei iš čia imsime teisėjauti ir griežtus sprendimus daryti, tai jau mes būsim kalti. Kalti, nes visų sąlygų neištyrinėję, nešam tik didesnį skaldymosi aštrėjimą. B. G.

SIŪLAU SUSITUOKTI

Lietuviai, anot a.a. prof. K. Pakšto, kalba apie vienybę, kaip sovietai apie taiką, o tos vienybės, kaip ir sovietinės taikos, vis nesimato.

Pristeigta visoklausių fondų, bet visi tušti, -- visokių partijų, partijėlių, draugijų, draugijėlių, bet veiks visos merdės, Krankliai krankia, kad ir Šalia Balfo kas tai naujo patylomis organizuojama. Vadinasi, ir Šalpos darbas nebegalima bendrai dirbti? Kaip Krylovo pasakėčioj gubė, vėžys ir lydis kiekvienas savo keliu lietuviškąjį vežimą traukiam.

Prieš dešimt metų Detroito turėjome vieną radijo valandą. Joje sutilpo visi, kas tik norėjo dirbti. Ji turėjo puikų muz. B. Budriūno vedamą, chorą, vaidybos kolektyvą "Alką", suorganizuodavo Šaunius koncertus, vaidinimus, minėjimus, o kasoje 4000 dol. kapitalas gulėjo. O kas žiandie? Žiandie turime du

radijo pusvalandžius ir vieną valandą. Vadinasi vietoj vienos turime tris ir... veiks visos merdinčias. Gal kiek geresnes perspektyvas turi judrusis ir apskurusis R. Valatka, radijo pusvalandžio Lithuanian Melodies vedėjas, o kitom dviem (ALB ir BL -- kaip tame priežody "kai yra duonos -- nėra sviesto, yra sviesto -- nėra duonos"). Visos duoda tuos pačius skelbimus, groja tas pačias plokšteles, kurių maža kas beklauso, o kasoje švilpia vėjai. O kam iš to nauda? Niekam.

Nemanau nė vieny nė kitų kritikuoti ar kaltinti, bet manau, kad yra jėgų skaldymas ir atėjo aukščiausias laikas pagalvoti apie lietuviškųjų radijo valandėlių su-tuokdinimą. Piršlio vaidmens siūlyčiau imtis L. B. Detroito apylinkės valdybai.

Tikiu, kad Detroito lietuviškoji visuomenė tokiomis sutuok-tuvėmis labai, labai džiaugtųsi. K. Jurgutis, Detroit

TIK REIKIA STEBĖTIS TOKIU IŽŪLUMU

Mirus prof. K. Pakštui, komunistinė "Laisvė" taip apie ve-lionį parašė: "Rugsėjo 11 d. Chi-cagoje staiga mirė prof. Kazys Pakštas, sulaukęs 67 metų am-žiaus. Jis buvo įžymus klerikų

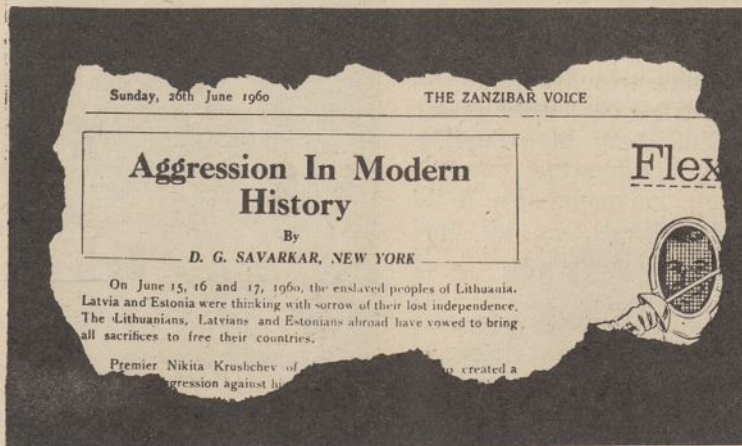
LIETUVOS BALSAS PLAČIAME PASAULYJE

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos Tarybos posėdžiuose buvo tarp ko kita paminėta, jog LNT yra pa-

atspausdino, nes ne visose tų kraštų redakcijose yra rūpestingų ir tvarkingų asmenų, kurie pasirūpina at-

tikrai dažnai primenama.

Šiomis dienomis yra gautas lapas iš Zanzibaro (Afrika) dienraščio, "The Zanzibar Voice", šių metų birželio 26-tos dienos numerio, su atspausdintu straipsniu "Agresija šiais laikais" (Aggression in Modern History), kur D. G. Savarkaras, indas laikraštlininkas, gyvenąs New Yorke, kalba apie šių laikų agresijas ir atpasakoja Lietuvos, Latvijos bei Estijos pavyzdį, po-

Zanzibare, Afrikoj, išeinančio dienraščio puslapio dalis, trečdaliu sumažinta, su Lietuvą liečiančio straipsnio pradžia.

dariusi pusėtinai sėkmingų žygių, kad apie Lietuvos (ir Latvijos su Estija) padėtį, apie bolševikinės rusų valdžios agresiją kolonistišką elgesį būtų žinoma taip pat ir vadinamoje "neutralistinėse" šalyse, iš kolonijinės padėties išsilaisvinančios ir nepriklausomomis tampa-pačiose Tolumųjų Rytų ir Afrikos šalyse.

Tos pastangos, žinoma, dar nebuvo tokios sėkmingos, kad visa Azija ir Afrika imtų užte užti prieš sovietinį kolonializmą ir už Pabaltijo išsilaisvinimą. Bet straipsnių apie tai jau yra pasirodę bent keliose dešimtyse tų kraštų laikraščių. Straipsnių, vienu ar kitu požiūriu liečiančių Pabaltijo kraštų iš sovietinio kolonializmo išsilaisvinimą o idėja gauna nuo pusan-tro iki dviejų šimtų žymesnių Tolumųjų, Artimųjų Rytų ir Afrikos laikraščių, leidžiamų anglų arba vietinėmis kalbomis. Ne visi ir ne visus tuos straipsnius jie spausdina (ne visus įmano-ma net susekti, kada ką jie

siųsti iškarpas), bet yra tikras dalykas, kad pastaru-jų poros metų laikotarpyje Lietuvos vardas tų kraštų spaudoje jau nebėra visiška retenybė, ir kad bent re-daktoriams apie Lietuvą

Minėjo 50 metų amžiaus sukaktį

Kun. Dr. S. Valiušaitis

OUR LADY OF SORROW, bažnyčios vikaras Brookly-ne, N. Y., neseniai paminėjęs savo amžiaus 50 metų

sukaktį. Jis 1939 m. yra bai-gęs Telšių dvasinę seminariją ir tais pačiais metais iššventintas į kunigus. Vikaravo Telšiuose, Papilėje, Mažeikiuose ir kitose vietose. Po karo pateko į Romą, kur Grigarijanos universi-tete studijavo bažnytinę teisę. 1950 m. gavo kanonų teisės daktaro laipsnį. Dizertacija "Krikšto tėvų kil-mė ir pareigos" parašyta lotynų kalba.

Likimas taip panorėjo, kad kun. S. Valiušaičiui, at-vykus į Ameriką, pastora-cijos darbą daugiausiai ten-ka dirbti kitataučių parapi-jose. Prie to, žinoma, prisidėjo ir mokėjimas šešių svetimų kalbų. Tačiau nežiū-rint, kad jam tenka dirbti su svetimaisiais, daug laiko skiria ir lietuviškiems rei-ka-lams. Yra suorganizavęs Vasario 16 Gimnazijos kele-tą rėmėjų būrelių, pravedė New Yorke eilę BALFo va-jų, dalyvauja lietuvių radijo valandėlėse ir skleidžia Lie-tuvos vadavimo mintį kita-taučiuose. Taip pat bendra-darbiauja lietuvių spaudoje. Neseniai Dirvoje skaitėme jo patriotinį straipsnį Tau-tos šventės proga.

Tad iki pasimatymo išvy-koje. Lietuvių Tautinio Akademio Sambūrio ir Korp! Neo-Lithuania Chicagoje Valdybos

Tautinis Akademio Sambūris Chicagoje kviečia į iškylą

Lietuvių Tautinis Akade-minis Sambūris ir Korp! Neo-Lithuania Chicagoje, rugsėjo 25 d. ruošia links-mą ir nuotaikingą išvyką-gegužinę South Trail Woods South miške. (Toje pačioje vietoje, kur pereitais me-tais įvyko iškyla).

Išvyka-gegužinė bus pa-įvairinta pramogomis. Filis-teris agronomas Antanas Šantaras, jaučių ir avių ke-pimo specialistas, ant lauko keps avis išvykos daly-viams, kurios savo skanu-mu nustebins ir turinčius labiausiai išlepintus sko-nius. Atrodo, kad A. Šanta-ro iškeptoji aviens bus tik-ras delikatėsas, o paprastai delikatėšų nesistengia ma

sočiai prisivalgyti, tai pa-tariama atsivežti truputėlį ir savo maisto. Žada būti įdomios tinklinio rungtynės filisterių su jaunaisiais kor-porantais.

Veiks savas bufetas, va-dovaujamas S. Tunkausko. Šokiams gros akordionistas Algirdas Trinkūnas. Pra-džia 10 val. ryto. Esant lie-tingam orui talpinsimės pa-stogėje.

Neolithuanai, sambūrie-čiai su savo šeimomis, prie-teliais ir svečiais esate ma-loniai kviečiami atsilankyti į šią jaukią rudens išvyką, kur praleisime sekmadienį gražioje gamtoje ir puikio-je nuotaikoje. Tad iki pasimatymo išvy-koje.

šulas ir liaudies priešas..."

Na, ir po tokio įvado, "Laisvė" teploja, kiek tik pajėgia, prof. K. Pakšto atmintį. Reikia tik stebėtis, kad ir lietuviai komunistai yra apsikrėtę tokiau pat sadizmu, kokių pasižymėjo Maskvos komunistai. O atrodė, kad laisvame krašte gyvendami, turėtų būti nors kiek kitoki. Bet kur tau, jei nebūtų tokie pat, tai vienu balsu nepuštų į Maskvos triūbą.

Ant. Lipkus, III.

ISTERIJŲ NEREIKIA

Diskusijos apie prezidentinius kandidatus naudingos, bet jos ne-turėtų taip žemai nuslysti nuk spaudai būtino etinio lygio.

Taigi ir Dirva geriau pada-rytų, jei tokias isterijas, kaip pav. Jono D. Čėsno laiškas (Dirva, š. m. rugsėjo 16 d.) užuot talpinusį į laikraščio skil-tis, patalpintų į popierį dėžę. A. R., Cleveland

lemizuodamas agresijos te-ma su Chruščiovu, kurs tuo metu kaip tik užsipuldinėjo Ameriką, kuri lėktuvu U-2 neva atlikusi "agresijos ak-tą". Čia dedama to straipsnio pradžios fotografinė nuotrauka. Straipsnis pra-sideda šiuo sakiniu:

"1960 metų birželio 15, 16 ir 17 dienomis paverg-tos lietuvių, latvių ir estų tautos liūdnamė mastė apie savo prarastą nepriklauso-mybę. Lietuviai, latviai ir Estai užsieniuose pasižadė-jo sudėti visas galimas au-kas, kad išlaisvintų savo šalį".

Iš politinės fermentacijos

ISIDĖMĖTINAS SOCIALISTŲ SAMPROTAVIMAS

Neseniai įvykusiame Lie-tuvių Socialdemokratų Są-jungos veikėjų suvažiavime (J. Paknio sodyboje, Con-necticut valstybėje) buvo skaitytas prof. St. Kairio

referatas apie socialdemo-kratinių partijų programų revizijas.

J. Vlks (J. Vilkaitis), Ke-leivyje atpasakodamas apie tą referatą kalbėjusiųjų su-važiavimo dalyvių mintis, štai kaip jas perduoda:

"Sparčiai auganti tech-nika, modernėjas kapita-las, karai, darbininkijos stipresnis profesinis sam-būris gal kiek kitaip su-klosto gyvenimą, negu se-niau buvo spėta, ir išug-do naujus visuomenėj klotus, gyviau gyvenime besireiškiančius. Visas tai verčia socialdemokratų savas veikimo gaires ki-taip nustatinti. Bet tai nėra socializmo teorijos išsižadėjimas ar nuo tos teorijos pagrindų nukryp-pimas. Čia tik taktiniais sumetimais veikimas taip pasukamas, kad į tą patį sąjūdį skaitlingesnius gy-ventojų sluogsnius įtrauk-ti". (M. pabr. Red.).

Iš tikrųjų, kaip kalbama-jame prof. St. Kairio refe-rate ir atpasakota, Vokietijos socialdemokratai padarė labai radikalių pakeitimų savo pažiūrų išdėstyme ir programoje. Jie faktiškai atsisakė nuo gamybos prie-monių nacionalizacijos ir tepaliko savo programoje užsiminimą apie galimybę nacionalizuoti kai kurias stambiausias ūkio šakas tik tokiais atvejais, jeigu jau nebeliktų kitokios, geresnės išeities. Vietoj seniau buvusio kovingo nusiteiki-mo prieš religiją ir vietoj vėlesniuju laiku skelbto indiferentiškumo religijai, kaip privačiam reikalui, jie jau skelbia pagarbą religijai ir siūlo saugoti religinių įsitikinimų bei jų skleidimo laisvę. Tai būtų kone 180° posūkiai, jeigu tais naujais pareiškimais galima tikėti.

Bet lietuvių socialistų vei-kėjai, atrodo, mano, jog vo-kiečių socialdemokratų pareiškimų nereikia perdaug rimtai priimti. Tai esanti tik taktika tikslu privilioti sau daugiau šalininkų. Jie vakarų Europos socialdemo-kratų naujuosius programi-nius pareiškimus, tiesa, va-dina programų revizija, bet tą žodį, reviziją, deda į ka-butes...

NUTRŪKO STYGA...

(Atkelta iš 3 psl.)

vaitė. Darbas, žvilgsnis olim-piada, į Lumumbą, į kurį nors lietuvių visuomeninį reikalėl... Trečiadienio anksty rytą -- pap-rastas "ačiū" ir "iki pasima-tymo" dienos darbas bepaky-lančiai šeimai (su kitu būreliu išvykstu pas santariečius), ir jokia įtarimo nei pas viena, kad jau niekad neteks matyt tos šei-mos gyvenimo bebėgančio taip, kaip palieku... Audra siautė At-lanto pakraščiais. O smtgis smogė ten, kur, rodos buvo taip ramu, taip tvarkinga... Štai ko-dėl žodžių pritrūkstam apie tai bekalbėti...

V. Rastenis

Bajoras Mikna Riestaragis, net ir prie alaus ašočio namuose, niekad nesiskiria su kuoka, nes kas žino...

MES TETURIM MOKSLĄ IR JAU NYSTĘ

Įspūdžiai iš X-sios Akademinių Skautų Sąjungos vasaros stovyklos

Kiekvienai išeivių grupei būdingas bruožas yra tai, kad ji ilgainiui pradeda silpnėti, ir eventualiai visai išnyksta. Tikriausiai, ir lietuvių išeivijos yra toks pats likimas. Vienok yra

vesdamas programą, fil. Romas Kezys (New York), adjutantu buvo senj. Jurgis Birutis (New York), mergaičių stovyklos komendantė --tikroji narė (t.n.) Birutė Banaitytė (Boston), vyrų komandan-

valdybos darbas buvo ASS perorganizavimas. Su šia stovykla ASS pradeda veiklą naujomis formomis. ASS sudarys dvi sąjungos --Filisterių Skautų Sąjunga (FSS) ir Studentų Skautų Sąjunga (SSS). Šios sąjungos veiks nepriklausomai, ir jų veiklą koordinuos ASS pirmininkas, kurį neužilgo pakviesti abiejų sąjungų vadovybės.

Fil. dr. A. Avižienis pranešė apie Dr. Vydmūno Vardo Šalpos Fondą, kuris šiuo metu turi virš 3000 dol. kasoje. Neturintys studentai buvo kviečiami kreiptis į šį Fondą, prašant finansinės paramos.

Kiekvieną vakarą stovyklos diena buvo baigiama nuotaikingais laužais, kurių pagrindą sudarė lietuviškos dainos. Pasireiškė visa eilė laužavedžių, --A. Vedeckaitė, Vl. Stropus, A. Saulaitis, V. Vaivadaitė, L. Venckus, Skirgailaitė ir kt.

Du vakarai buvo paskirti lietuviškai literatūrai. Vienas iš jų, kurį paruošė fil. I. Užgiriėnė -- Čepėnaitė, buvo pa-

Stovyklautojai su dideliu dėmesiu išlausė Vl. Krivicko (kairėje) referatą apie tarpkario Lietuvos--Sovietų Sąjungos santykius.

G. Peniko nuotrauka

ASS stovyklos viršininkas prof. Ignas Končius (dešinėje) suapžindina Lietuvos gen. konsulą J. Budrį ir LLK pirm. V. Sidzišką su stovyklos gyvenimu.

G. Peniko nuotrauka

reiškinių, kurie džiugina širdį. Ir turėtų džiuginti širdį kiekvieno lietuvių, besirūpinančio lietuviškos sąmonės palaikymu išeivijoje. Šie reiškiniai teikia viltį, kad mūsų sąmoningos išeivijos tęstinumas dar yra garantuotas ilgam laikui.

Tokiomis viltingomis mintimis išsiskyrė savaitę laiko praleidę jubiliejinėje Akademinių Skautų Sąjungos stovykloje Paliades Interstate Parke, N.Y. rugsėjo 4 - 11 d.

Tie, kurie prisimena studentų skautų korporaciją Vytauto Didžiojo universitete Kaune, žino, kad tai buvo nedidelė studentų grupelė, turėjusi nedaug įtakos to meto lietuvių studentijos judėjime ir beveik nežinoma plačiosios visuomenės tarpe. Šiandien akademinė skautija yra didžiausia išeivijos studentų organizacija kurios filisteriai vis plačiau įsijungia į išeivijos visuomeninį gyvenimą, tokiu būdu užtikrindami jo testinumą.

Šios 10-sios ASS vasaros stovyklos būdingiausi bruožai buvo sekantys: ji buvo gausiausia iš visų iki šiol buvusių akademinėjų organizacijų vasaros stovykla -- 168 registruoti stovyklautojai; programoje buvo akcentuotas intelektualinis -- kultūrinis -- ideologinis momentas daugiau negu bet kada praėjusio tokiu pobūdžio stovyklose; ji pademonstravo akademinės skautijos populiarumą rytiniame pakraštyje, atsimerant kad tik prieš 4 - 5 metus pradėjo steigtis pirmieji ASS vienetai.

Ne vien jaunimas stovykloje šioje Akmenės stovykloje. Prof. Ignas Končius, Korpl. Vytis ir Akademikų Skautų D-vės garbės narys, kaip Lietuvos miškų vaidila, atidžiai sekė stovyklos gyvenimą ir kiekvieną rytą ir vakarą vėliavų aikštelėje savo gilia išmintimi įvertindavo praėjusios dienos darbus ir duodavo patarimus sekančios dienos užsiėmimuose. Jam talkininkavo,

APAČIOJE: Akademikės skautės raporto metu ASS stovykloje.

G. Peniko nuotrauka

tas -- senj. Arūnas Dailydė (Toronto), registracijos vedėja -- t.n. Laima Petrauskaitė (Elizabeth, N.J.), sanitarė -- fil. Meilė Leknickaitė (Cleveland), sporto reikalų vedėjas -- senj. Viktoras Petrauskas (Detroit).

Stovyklos pradžioje daug diskusijų susilaukė kontroversinė fil. A. Dundzilos (Los Angeles) paskaita. Prelegentas rekomendavo kurti lietuviškos amerikietiškos aplinkos sintezę 12 - 18 metų jaunimui; Lietuvos istoriją mokyti angliškai; parapijinėse mokyklose įvesti anglų kalba dėstomą lietuviškos kūrą; akcentuoti "Lithuanian by culture" tipas. Tą pačią dieną senj. A. Saulaitis kalbėjo apie skautiškąją spaudą, pabrėždamas "Mūsų Vyčio", "Skautų Aido" ir skautiškų skyrelių viešojo spaudoje skirtingas funkcijas. Jis išskėlė ir tos spaudos trūkumus --

A. Dundzila iš Los Angeles vežioja stovykloje ant "tykių ežero bangų" newyorkietę Virginiją Kiaunytę...

R. Bričkaus nuotrauka

turinio vienodumą, kūrybingumo stoką ir asmeninės reklamos perteklių.

Kadangi su šia stovykla baigėsi ASS centrinių organų kadencija, buvo sušaukta sueiga organizaciniams reikalams aptarti. ASS CV pirm. fil. E. Vilkas padarė išsamų veiklos pranešimą. Svarbiausias buvusios

skirtas dabartinės Lietuvos kūrėjams. Buvo susipažinta su pažangesnių rašytojų biografijomis ir skaitomos jų kūrinių ištraukos: M. Sluckio, A. Baltakio, E. Mieželaičio, J. Marcinkevičiaus, J. Baltušio. Antrasis vakaras buvo paskirtas išeivijos literatūrai apžvelgti. Susipažinta su A. Landsbergio, J. Meko, A.

Škėmos, K. Ostrausko ir kitų kūrinių. Šį vakarą paruošė fil. Br. Vaškėlis ir fil. D. Bulgaruskaitė. Kūrinius skaitė D.

Paskaitos besiklausant... Birutė Banaitytė (Boston), Žyvilė Bernotaitė (Elizabeth) ir Laima Petrauskaitė (Elizabeth).

R. Bričkaus nuotrauka

Alytaitė, dr. N. Šalkauskaitė, K. Zabkus, R. Punksys, R. Liaugminas ir kt.

Daugiausia triukšmo ir karštų diskusijų sukėlė debatai -- ar lietuviams daugiau priimtinas yra Nixonas ar Kennedy, kaip JAV prezidentas. Debatu pravedė kanadietis A. Dailydė, Kennedy pusę atstovavo J. Pleškys, R. Punksys ir T. Remeikis. Už Nixoną kalbėjo D. Germanaitė, dr. A. Avižienis ir A. Saulaitis. Po šių pagrindinių kalbėtojų buvo leista pasisakyti ir debatų klausytojams. Po debatų buvo praveisti balsavimai. Iš apie 70 asmenų, dalyvavusių debatuose, Nixono pusę gavo 3 balsus daugiau už Kennedy. Per likusias stovyklos dienas šių debatų uždegti stovyklautojai dažnomis progomis įvedavo politinį momentą.

Kun. dr. V. Cukuras, Liet. Skautų S-gos katalikų kapelionas svečiavosi porą dienų stovykloje ir ta proga davė pažinimą apie tris dimensijas asmenybės lavinime -- mokslas, kultūra ir religija. Kun. Cukuras maloniai nustebeino klausytojus savo giliu išsilavinimu ne vien religiniuose klausimuose, o taip pat ir savo ne siaura "parapijiška" pažintimi į šių trijų dimensijų santykį. Ar mokslas prieštarauja religijai -- buv. centrinė diskusijų tema. Kun. Cukuras profesoriauja viename katalikų universitete ir aktyviai dirba amerikiečių studentų organizacijose.

Ketrios paskaitos stovyklos metu sudarė taip vadinamą organizacinių reikalų seminarą. Čia buvo diskutuojami klausimai, liečiantys Ak. Skautų Sąjūdį -- kaip studentišką, skautišką, ideologinę, visuomenišką junginį. Seminarą vedė filisteriai Z. Viskanta, dr. A. Avižienis, A. Mickevičius ir T. Remeikis.

Suteikiant progą didesniame skaičiui dalyvių aktyviai dalyvauti diskusijose, keletą kartų buvo lygiagrečiai vedamos diskusijos atskirose grupėse. Tokiu būdu vieną priešpriešę apie lietuvių kultūrinę autonomiją diskutijas vedė dr. A. Avižienis, T. Remeikis tuo pačiu metu apžvelgė dabar tinius Lietuvos jaunųjų poetų kūrinius -- Marcinkevičiaus, Širvio, Jakšto, Vai-

žiūnaitės, Giedros ir kt. Prelegentas pabrėžė jų kūrybos ideologinį ir politinį aspektą. Jaunųjų poezijoje atsispindi Lietuvos gamtovaizdis, komunistinė ideologija, išnešami nauji herojiniai tipai (pav., kaulių šėrikė) ir vis dar aiškiai pasireiškia lokalinė (nenacionalistinė) patriotizmo idėja. A. Saulaitis kitame ratelyje gvildeno temą "Konku-

Clevelandietė Giedrė Natkevičiūtė ne kiek nesiskundė, kad stovyklautojai bežaisdami įmetė ją su rūbais į ežerą.

R. Bričkaus nuotrauka

renciją ir bendradarbiavimas tarp Seserijos, Brolijos ir akademinės skautijos".

Vieną rytą, kai studentai, vadovaujant naujam SSS pirm. R. Šieniui, nagrinėjo savo organizacijos problemas, prof. I. Končius šnekėjo filisteriams apie caristinės Rusijos studentų gyvenimą. Jis pamainėjo ir tų laikų lietuvių studentų gyvenimą.

Fil. dr. A. Musteikio paskaita lietuviškosios ir amerikietiškosios kultūrų palyginimą. Prelegento nuomone kur pas amerikiečius yra pabrėžiama ekonomistas, pas lietuvius -- inteligentas, amerikiečiai akcentuoja darbą, lietuviai -- kūrybą, amerikiečiai daugiau praktiški, lietuviai -- abstraktūs, amerikiečiai linkę į kitimą, lietuviai -- į pastovumą, amerikiečiams charakteringa laisvė, lietuviams -- tvarka, pas amerikiečius individas yra centras, pas lietuvius -- bendruomenė.

Filisterių Skautų Sąjungos CV narys fil. dr. E. Kaminskas kalbėjo apie akademiškumą studentų organizacijose. "ASS turėtų žymiai ryškiau pabrėžti pirmąją raidę A savo Sąjūdžio pavadinime negu tai buvo iki šiol!" --kalbėjo dr. Kaminskas. Kai jaunuolio dvasia atbunda, kai jis pasijunta esąs studentas, kai jis pradeda savystoviai galvoti, ieškoti gyvenimo vertybių, abejoti -- tik tada jis tampa akademišku. Universitetas studentui tik parodo kelią, kuriuo jis eidamas gali siekti akademiškumo. Studentas -- akademikas turi būti ne "specialistas", bet "generalistas": jis turi būti ne tik savo šakose.

Vieną vakarą, po triukšmingo laužo, fil. G. Penikas, kurio nuotraukos dažnai puošia Dirvos ir

(Nukelta į 6 psl.)

Tomas Remeikis, politinių mokslų doktorantas, kalba apie empirinį jauniosios kartos veidą ASS stovykloje.

G. Peniko nuotrauka

Kiti rašo

PASKUTINĖS PROF. K. PAKŠTO GYVENIMO DIENOS

Draugas paskelbė Dr. J. Meškauskos rašinį, kuriame vaizdžiai nupasakotos paskutinės prof. K. Pakšto gyvenimo dienos. Jame rašoma:

Prof. K. Pakštas buvo pilnas planų ir pasiryžimų iki paskutinių savo gyvenimo minučių. "Nemėgstu sirgti" jis sakydavo ir susirgęs norėdavo visados labai greit pasveikti. 1939 m., prieš jam išvažiuojant į JAV, buvau pakviestas pas profesorį į namus. Jis sirgo gripu ir temperatūra buvo per 39 laipsnius Celsijaus. "Turi pagydyti mane per dvi dienas, nes turiu laivakortę ir už trijų dienų turiu jau būti laive Klaipėdoje". Šių metų šio mėnesio 6 d. jis man vėl paskambino telefonu ir sakė: "Atvažiuok, mano žmona serga, bet ji turi greit pasveikti, nes už trijų dienų mes jau turime išvažiuoti iš Chicagos".

Nuvažiavęs ir patikrinęs žmonos sveikatą, radau ją sergančią lengva gripo forma. Tarp kitko, pasiteiravau ir paties profesoriaus sveikatos. Pasisakė kad jis gydėsi būdamas Floridoje. Parodė ten darytą elektrokardiogramą, kuri rodė tuo metu buvus prieširdžių virpėjimą. Sakėsi dabar jaučiasi neblogai. Kiek blogiau jautėsi po kalbos ateitininkų kongreso bankete, nes kalba anot jo, pagal jo sveikatą buvo "puse tono per aukšta".

Patikrinau kraujo spaudimą, kuris buvo normalus. Pulsas buvo reguliarus. Ir apskritai tuo metu jo širdis dirbo patenkinamai.

Po pasitarimo sveikatos reikalais, nukrypome į bendrus pasikalbėjimus. Esąs prašomas kažkokių Amerikos įstaigų parašyti veikalą apie Sovietų Sąjungos socialistinį ūkį. Renkas medžiagą ir statistines žinias. Veikalas būsiąs apie 600 puslapių. Kadangi veikalas rašomas anglų kalba, tai darbas neinaš taip greit. Esąs kviečiamas čia, Chicagoje, su paskaitomis ir gal atvykęs jų skaityti Kalėdų atostogose. Be to, vis prisimenąs p. Bielinio pasakymą: "Nenumirk neparąšęs ką žinai apie Lietuvą". Dar dvejus metus dirbsiąs universitete, vėliau gausiąs pensiją (social security) ir jau tuomet atsidėsiąs rašymui. Dabar universitete esąs labai apkrautas darbu, nes jį ten skaitą esant enciklopedistu ir kuriam dalykui trūkstą dėstytojo, tai vis jam primetą.

Mūsų tautai kokių nors prosvaisčių greitu laiku nematąs, nes politinėje arenoje vakariečių tarpe vyraująs baimės ir netikrumo jausmas.

MIRTIES NAKTIS

Šio mėn. 10 d. prof. jautėsi kiek pavargęs. Tačiau nuėjęs gulėti geroje nuotaikoje ir nieku nesiskųsdamas. Po poros miego valandų staiga pašokęs, skųsdamasis, kad "karšta ir oro trūksta". Kelių minučių laikotarpyje oro trūkumo jausmas dar padidėjo ir staiga ligonis neteko sąmonės. Greit buvau iškvieistas pas ligonį. Kol nuykau, užtrūko apie 12 - 15 minučių, ir nuykęs profesorius jau radau be puslo, t.y. mirusį širdies smūgiu (širdies kraujagyslių užsikimšimu). Vienas garsus širdies ligų specialistas yra pasakęs, "kad širdies liga miršta tie, kurie turi širdį", t.y. tokie žmonės, kurie jautriai viską pergyvena, jautriai į visus įvykius reaguoja. Taip prof. K. Pakštas turėjo širdį ir tai jautrią ir plačią. Nuo širdies ir mirė. 1960 m. rugsėjo mėn. 11 d. 2 val. 30 min. ryto lietuvių tauta neteko didelio, savo veikla labai spalvoto vyro: mokslininko, visuomenininko, kultūrininko, politiko, jaunuomenės auklėtojo, didelio patrioto kūrėjo ir su destruktyvinėmis jėgomis kovotojo. Lietuvos mokslui ir kultūrai jis yra atlikęs labai didelius darbus, kuriuos įvertinti gali tik atitinkamų sričių specialistai.

MES TETURIM...

(Atkelta iš 5 psl.)

ldtų laikraščių puslapius, iš savo gausaus rinkinio rodė spalvotus filmus iš skautiško--studentiško gyvenimo.

Buvęs Liet. Stud. S-gos N.Y. sk. pirm. Vl. Krivickas, kuris šiuo metu ruošiasi doktorantui Columbijos universitete, skaitė paskaitą "Sovietų Sąjungos ir Lietuvos santykiai Nepriklausomybės metais". Jo puikiai dokumentuotas rašinys kai kuriose savo išvadose, rodos, nesutiktų su mums šiais laikais įprastu ano meto įvykių interpretavimu. Kurie nesiinteresavo kol Krivicko politinė -- istorinė tema, tuo pačiu metu girdėjo Dr. Vaškelių referatą apie Kazio Binkio ir Salomėjos Neries kūrybą. Binkis daugiausia rašė apie gamtą, ir jo poezijoje vyraują jaunatviškas drąsumas; Neris rašė daugiau

apie asmeniškų išgyvenimus. A-bieji autorių kūrybos ištraukas skaitė M. Eidukevičiūtės. Gitredžioji grupė, išplaukusi laiveliais į vidurį ežero, diskutavo kultūrinio bendravimo su Lietuva prasmingumą. Diskusijoms vadovavo G. Musteikytė.

Visuose stovyklos užsiėmimuose nebuvo privaloma stovyklautojams dalyvauti. Atseit -- jei nepatinka kokia paskaita ar diskusijos -- gali eiti laiveliu plaukyti ar krepšinių lošti. Sprendžiant iš šio taško, didžiausią pasisekimą turėjo paskaitos dr. A. Avižienio "Studento žvilgsnis į skautiškąją ideologiją" ir T. Remeikio "Empirinis jaunosios kartos veidas", nes jos sutraukė daugiausia klausytojų.

Dr. Avižienis įrodė, kaip prasminta yra šiais laikais studentui budėti, ir kad studento skautiškasis budėjimas yra pats sunkiausias ir pats įdomiausias skautiškosios ideologijos aspektas.

T. Remeikis pateikė daug įdomių faktų, kurie buvo surinkti iš Liet. Stud. S-gos prarastos

anketos. Būdingesni pasisakymai: studentija beveik visiškai nesidomi lietuvių politinėmis partijomis, bet jie labai yra jautrūs amerikiečių politinių partijų atžvilgiu; dauguma grįžusių išlaisvintą Lietuvą; dauguma pasisakė už tai, kad Lietuva geriau pasiliktų okupuota, negu ji būtų išlaisvinta tik atominio karo rezultate; daugiausia studentų priklauso akademikams skautams, antroji eilė -- ateitininkams, ir žymiai mažiau -- santariečiams T. Remeikio išvados -- į visus reikalus studentai žiūri daugiau iš amerikietiško taško, negu tai buvo prieš 5 metus. Jaučiamas labai menkas skirtumas tarp atskirų ideologinių organizacijų. Studentai menkai priklauso amerikiečių studentų organizacijoms, nes gauna visapusišką pasitenkinimą lietuviškoje bendruomenėje.

Be išvardytų paskaitų ir diskusijų buvo visa eilė mažesnių būrelių pašnekusių, posėdžių organizaciniais ir kitokiais reikalais, pav., buvo aktyviai diskutuota "Mūsų Vyčio" reikalai,

aiškintasi apie šiuo metu vykstančius rinkimus į Skautų S-gos valdomuosius organus, šnekama apie ateities darbo gaires ir kt.

Į stovyklos uždarymo iškilmes atsilankė Liet. Gen. Konsulas J. Budrys, LLK pirm. min. V. Sidzikauskas, vienas iš Korpl. Vytis steigėjų fil. V. Augulis ir nedidelis būrelis svečių. V. Sidzikauskas ta proga kalbėjo apie Lietuvos laisvės problemas pasikūninių tarptautinių įvykių šviesoje. Diskusijų metu prelegentas buvo užklaustas, kaip laisvinimo veiksniai jaučiasi, žinodami, kad priaugančioji karta visai nesinteresuoją lietuvių politinėmis partijomis. Jis atsakė, kad yra molatos galvojama kaip įtraukti į šią veiklą gausesnius jaunosios kartos junginius, tačiau šiuo metu giliai įsišaknijusi politinių partijų tradicija suteikia tik viena kelią dirbti laisvinimo darbe -- per politines partijas.

Stovyklos metu ėjo rotatoriumi leidžiamas kulkus dienraštis, kur buvo atspausdinta paskaitų -- diskusijų santraukos ir stovyklinio

gyvenimo nuotrųpūs. Redagavo A. Micevičius, "Mūsų Vyčio" redaktorius.

Vienas brolis buvo pakeltas į senjorus, o šešios ASD kandidatės gavo tikrosios narės spalvas. D. Nenortaitė, A. Trenys, V. Vaivadaitė, A. Jankauskaitė, D. Germanaitė ir J. Birutis, baigę studijas, uždirbo filisterių titulus. Vienas iš veikliausių akademinės skautijos veikėjų T. Remeikis davė skautininko įžodį.

Per visą stovyklos laiką melavas dangus ir šilta vėlyvos vasaros saulė teikė puikią progą pasireikšti sporto ir vandens mėgėjams. O važiuojant namo, stovyklautojus užpuolė pirmieji uragano Donna pasiuntiniai, su vėju ir lietuvi skubiai vaikydami stovyklautojus. Pasiliko telkšojančios balos ir paniūręs miškas, tik akademiška skautiška jaunuomenė skirstėsi su daina ir šypsena, tikėdama sekančiais metais vėl suplaukti į savo stovyklą kur nors Toronto ar Detroito apylinkėse.

J.M.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

FALL IS THE TIME TO GO

FLAMELESS!

PAKEISKITE DABAR

Į

ŠVARESNE, VĖSESNE ELEKTRINE PLYTA

JOKIOS LIEPSNOS! Jokios centrinės liepsnos, kad užgėtų, jokio kuro išnaudojimo. Jokiu nemalonių kuro kvapų.

JOKIŲ IŠTEPIMŲ! Jūsų virtuvės sienos, langai ir medinės dalys lieka švaresnės, kada jūs verdate su beliepsne elektros plyta.

ADMIRAL • FRIGIDAIRE • GENERAL ELECTRIC • GIBSON • HOTPOINT • KENMORE • NORGE
 KELVINATOR • PHILCO • PREWAY • RCA WHIRLPOOL • STIGLITZ-DEBONAIRE • TAPPAN
 THERMADOR • WARD'S SIGNATURE • WELBILT • WESTINGHOUSE

The Illuminating Company
 ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

SEE UP-TO-THE-MINUTE NEWS ON "CITY CAMERA" 7 P.M. CHANNEL 8 MONDAY Thru FRIDAY

Naujiems skaitytojams Dirvos prenumerata metams tik 8 doleriai!

DIRVA

Nr. 109

1960 m. rugsėjo 21 d.

KAS IR KUR?

• Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybą dabar sudaro: kun. B. Liubinas — pirm., P. Rėklaitis — vicepirm., J. Valiūnas — sekr., J. Stankaitis — išd. ir E. Simonaitis — narys.

• J. Bataitis, Vokietijos lietuvių bendruomenės reikalų vedėjas ir Vasario 16 Gimnazijos ūkvedys, nuo spalio 1 d. pasitraukė iš pareigų.

• St. Gudas, New Yorke veikiančio Vasario 16 Gimnazijos 119 būrelio narys, savo įnašus jau sumokėjo ir už 1961 metus.

• Venezuelos lietuvių bendruomenės vadovybę dabar sudaro: L. Domeika — pirmininkas, J. Bieliūnas — vicepirm., H. Gavorskas — sekr., L. Tamašauskas — išd. ir St. Eidrigevičius — narys.

• T. Gailius dabar eina Vasario 16 Gimnazijos direktoriaus pareigas. Dr. J. Grinius, kaip žinia, iš direktoriaus pareigų pasitraukė nuo rugsėjo 1 d.

• Devyni berniukai ir penkios mergaitės naujai įstojo į Vasario 16 Gimnaziją. Iš jų du — Valerija Čelytė ir Alfonsas Čelys atvyko mokyti iš JAV.

Pasikeitimas LB Centrinės Apylinkės Valdyboje

Mirus valdybos sekretoriui Juozui Liūdžiui į LB Centrinės Apylinkės valdybą LB Centro Valdybos paskirtas Vytautas Braziulis.

Dabar šios apylinkės valdybą sudaro: Steponas Nasvytis — pirmininkas, Vytautas Braziulis — sekretorius, Kazys Mažonas — išdininkas.

Pakeistas ir LB Centrinės Apylinkės Valdybos adresas. Dabar Centrinės Apylinkės reikalais prašoma kreiptis:

LB Centrinė Apylinkė, 4607 Anderson Rd., Cleveland 21, Ohio. Telefonas: EVergreen 1-5429.

• Skulp. J. Bakis, gyvenęs Kanadoje, turi įsigijęs ūkų ir jame įsirengęs studiją.

• Vasario 16 Gimnazijos skautės šią vasarą stovyklavo įvairiose Anglijos skaučių stovyklose. Jos paršivežė ne tik gražių atsiminimų, bet garsino ir Lietuvą. Pav., Cambrige stovyklavusios trys skautės: Žibutė Vykintaitė, Monika Haulfaitė ir Vanda Endriukaitė sugebėjo patekti ir į anglų spaudą: su jomis buvo padarytas interviu ir jų nuotrauka buvo išspausdinta CAMBRIDGE populiariausiame dienraštyje.

Kapinėse, atsisveikinant su velioniu dr. J. Paplėnu. Prie karsto šeima ir artimieji. Kairėje stovi religines apeigas atlikęs kun. Stašys. Toliau kun. Sugintas, muz. S. Sodeika, P. Vebra, dr. S. Biežis, T. Blinstrubas, M. Valiukėnas, J. Našlūnas, našlė B. Paplėnienė su dukterimi Aukse ir Rūta bei kiti laidotuvių dalyviai.

Neo Lithuania pirmi ninko M. Valiukėno žodis prie a.a. J. Paplėno kapo

Man atrodo, šis mūsų tautos atgimimo dainiaus, Korp! Neo Lithuania Garbės Nario, Maironio dvielis, itin tinka velioniu Jonui, Teigiu, kad visas Jono gyvenimas, visi jojo darbai buvo ėjimas Lietuvos keliu. Ir tas jojo ėjimas buvo tikrai, Maironio žodžiais tariant, su knyga ir plunksna—lyra rankose. Jis iš mažens pamylęs šviesą ir knygą—jį pats siekė ir teikė kitiems, kaip pedagogas, kaip visuomenininkas, kaip žurnalistas.

17 metų būdamas velionis Jonas jau pradėjo pedagoginį darbą Lietuvos pradinėje mokykloje. Ir mokytojo ilgesnius metus. Šiame laikotarpyje jis įsitraukė į visuomeninę lietuvišką darbą ir jame liko aktyvus ir kūrybingas iki pat mirties. Šiame laikotarpyje jis pradėjo plunksnos darbo mėginus, teikdamas

periodikai aplinkos gyvenimo korespondencijas. Ir nūn buvo pasiekęs tai, kad artimai bendradarbiavo tiek Lietuvių Enciklopedijoje, tiek Encyclopedia Britanica.

Kai 1935 m. Jonas pradėjo studijas Vytauto Didžiojo Universitete, jis jau buvo su tvirtu lietuvišku charakteriu ir apsisprendimu. Studijose Lietuvos ir Vokietijos universitetuose, jis dar daugiau pagilino gyvenimo sampratą ir pačias studijas vainikavo — ekonomijos daktaro laipsniu! Tai galėjo padaryti tik valinga, energinga ir darbšti asmenybė, kokia ir buvo velionis Jonas.

Dėja, visai nelaukta ir staiga, pačiame darbo, kūrybos pajėgume ir dideliame, gal ir per dideliame į jį įsijungime, Jonas liko širdies smūgio pakirstas! Dar sekmadienio popietę ilgokai

kalbėjau su velioniu pastarųjų dienų mūsų darbo klausimais, o ankštų pirmadienio rytą velionies našlė pranešė telefonu apie jo mirtį... Bet tikiu, kad Velionies Jono asmenybė, jo tvirtas ryžtas ir polėkis dirbti Lietuvai, iššauks nūn jo vienminčiuoseder didesnį norą darbiui. Darbiui, kurį palieka mums Jonas, darbiui, kurio taip reikalinga mūsų vargstanti Tėvynė! Lygiai Jono eitasis kelias bus aktyvaus pa-vyzyds jaunomenei, ko turi siekti, norėdama būti veikli ir lietuviška.

Prieš maždaug 25 metus Tu, Jonai, pasipuošei Korp! Neo Lithuania spalvomis. Šiandien, mes neolithuanai, atsisveikindami Tave čia, didžiuojamės turį Tave savo eilėse ir tvirtai tariame, kad Tavo vardas ir Taveji darbai puošia ir visad puoš Neo-Lithuania!

Užuojuota velionies Žmonai ir dukroms, o Tau, Jonai, Aukščiausiojo tartis tebūnie palaiminga!

KAS DIRVOS NESKAITO — DAUG NUSTOJA!

Šimtai naujų skaitytojų, pradėję skaityti Dirvą ir ja džiaugiasi. Pasiteiraukt, ar Dirvą skaito jūsų pažįstami ir kaimynai. Jei neatsiųskit jų adresus. Jie Dirvą gaus dvi savaites nemokamai.

DIRVOS 45 METŲ SUKAKTIES RĖMĖJAI

Dirvos 45 metų sukakties rėmėjais įsijungė:

M. Sigel, Rome	\$5.00
Dr. Vl. Ramanauskas, Clev.	10.00
J. Knezenas, New Britain	5.00
E. Malcanas, Cleveland	5.00
K. Širvinskas, Cleveland	1.00
Vl. Baltrušaitis, Brooklyn	5.00
K. Kraučiušas, New York	5.00
G. Būgaitė, Scranton	5.00
M. Jokubaitis, Detroit	5.00
O. Matusėvičius, Cleveland	5.00
Vyt. Jonaitis, Toronto	5.00
St. Asevičius, Toronto	2.00
P. Pekarskas, Kanada	2.00
Dr. J. Sandargas, Cleveland	5.00
P. Lukauskas, Waukegan	5.00
A. Beleckas, Amsterdam	5.00
J. Vaičiūnienė, Chicago	5.00
Nerija Linkevičiūtė, Chicago	5.00
P. Gabriūnas, Chicago	5.00
K. Krisčiukaitis, Dorchester	5.00
K. Kiaunė, Waterbury	5.00
J. Vilutis, Chicago	5.00
S. Lukoševičius, Cleveland	5.00
S. Macikūnas, Canada	3.00
M. Gumbinas, Chicago	5.00
L. Tamošaitis, Woodhaven	5.00
K. Siliūnas, Flushing	5.00
J. Noreika, Lansing	5.00
St. Jurgaitis, Cleveland	5.00
V. Pliodzinskas, Cleveland	5.00
Dr. E. Juodėnas, Cleveland	5.00
M. Vilkišius, Lawrence	5.00
J. Gaižutis, Detroit	5.00
John B. Borden, Matteson	10.00
K. Jurgutis, Detroit	5.00
K. Zemeckas, Winona	3.00
S. Leons, Detroit	1.00
J. Namikas, Chicago	5.00
A. Iskauskas, Toronto	2.00
Tautinės Sąjungos Baltimorės skyrius	10.00
J. Vaičaitis, So. Boston	5.00
J. Veselka, Chicago	2.00
Jonė Linkuvienė, Christiana Lodge	5.00
L. Dargis, Milwaukee	2.00
J. Jakštys, Chicago	5.00
A. Ramanauskas, New Haven	5.00
Jadvyga Tūbelis, Washington	5.00
J. Radzevičienė, Ansonia	5.00
S. Šimoliūnas, Detroit	5.00
B. Klorė, Cicero	5.00
J. Nagys, Chicago	5.00
Matas Naujokas, Chicago	5.00
J. Chmieliauskas, Los Angeles	5.00
V. Lankauskas, Chicago	5.00
K. Juška, Detroit	1.00
B. Chomskis, Chicago	5.00
V. Bacevičius, Cleveland	5.00
Dr. V. Melnykas, Riverside	5.00
K. Gežaitė, Manteno	5.00
V. Šarka, Detroit	5.00
P. Žilys, Chicago	5.00
A. Vaišnyš, Waterbury	5.00
A. Reskevičius, Omaha	5.00
A. Dirzys, El Monte	1.00
A. Rukas, Chicago	2.00
V. Petrauskas, N. Chicago	2.00
A. Burneika, New Britain	2.00
J. Andriūškevičius, Brooklyn	1.00
J. Andriūškevičius, Brooklyn	1.00
B. Tiškus, E. St. Louis	10.00
P. Maciulaitis, Bloomfield	5.00

Rėmėjams širdingai dėkojame.

A. A. DR. JONUI PABLĖNUI

netikėtai mirus, jo šeimai ir artimiesiems gilia užuojuotą reiškia

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Baltimorės skyrius

Kolegai filisteriui

DR. JONUI PABLĖNUI

staiga mirus, nuoširdžiausią užuojuotą reiškiamie poniai B. PABLĖNIENI ir dukroms AUKSEI ir RŪTAI

Toronto filisteriai, korporantės ir korporantai

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vice-pirmininkui

DR. JONUI PABLĖNUI

mirus, jo šeimai gilia užuojuotą reiškia

St. Louis ir apylinkės Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Skyrius

Mielam kolegai

DR. JONUI PABLĖNUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną BRONĖ, dukreles: AUKSĖ ir RŪTĄ, ir kartu liūdime

Worcesterio Neo-Lithuanai

A. A. DR. JONUI PABLĖNUI

netikėtai mirus, jo žmonai, dukterims ir visiems artimiesiems gilia užuojuotą reiškia

ALTS Rochesterio Skyr. Valdyba ir nariai

Mielam kolegai

DR. JONUI PABLĖNUI

staigiai ir netikėtai mirus, jo žmoną ir dukreles nuoširdžiai užjaučiame ir kartu giliai liūdime

Neolithuanai Los Angelėje

DR. JONUI PABLĖNUI

mirus, Jo mylimai žmonai BRONEI, dukterims AUKSEI ir RŪTAI, nuoširdžiai užuojuotą reiškia

Vytautas Kasniūnas ir šeima

Tu, mielas Jonai, per trumpą gyvenimo laikotarpį savo darbais pasistatei amžiną paminklą.

Geram prieteliui

DR. JONUI PABLĖNUI

netikėtai mirus, jo žmonai BRONEI ir dukrelėms AUKSEI ir RŪTAI reiškiamie mūsų giliausią užuojuotą

Skirmuntų šeima

Mielam kolegai filisteriui

DR. JONUI PABLĖNUI

staiga mirus, jo žmonai, dukterims ir artimiesiems reiškiamie gilia užuojuotą ir kartu liūdime

Dr. Jonas Pavilionis Ada Neverauskienė

Mielam prieteliui

DR. JONUI PABLĖNUI

mirus, didžio skausmo valandoje jo žmonai ir dukroms reiškiamie gilia užuojuotą

K. Zemeckas ir A. Gasperaitis

DR. JONUI PABLĖNUI

mirus, jo žmonai ir dukrelėms reiškiamie nuoširdžiausią užuojuotą

Hildegarda ir Mečys Paškevičiai